

OPINNÄYTETYÖ

Käsityksiä yhteisöpedagogeista

- yhteisöllinen kasvattaja vai sosiaalinen tukija?

Netta Mickelsson

Yhteisöpedagogi (AMK)

(210 op)

(9/2021)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Koulutuksen nimi Yhteisöpedagogi (AMK)

Tekijä: Netta Mickelsson

Opinnäytetyön nimi: Yhteisöpedagogi- yhteisöllinen kasvattaja vai sosiaalinen tukija?

Sivumäärä: 57 ja 1 liitesivu

Työn ohjaaja: Virpi Ruuska

Työn tilaaja: Humanistisen ammattikorkeakoulun viestintä

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä yhteisöpedagogikoulutusta tutummaksi, esitellä sen eroa sosionomikoulutukseen sekä tehdä ehdotuksia Humanistiselle ammattikorkeakoululle (Humak) uusiksi markkinointitavoiksi yhteisöpedagogikoulutuksen paremman näkyvyyden saavuttamiseksi. Lisäksi pienen tutkimusotoksen avulla selvitettiin tunsivatko vastaajat Humakia sekä millaisia käsityksiä vastaajilla oli yhteisöpedagogeista (koulutus, työllistyminen ja tarvittavat ominaisuudet). Vastaajilta kartoitettiin myös käsityksiä yhteisöpedagogien ja sosionomien eroista. Opinnäytetyön tilaajana oli Humanistisen ammattikorkeakoulun viestintäyksikkö.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa kuvattiin Humakia yhteisöpedagogikoulutuksen järjestäjänä. Yhteisöpedagogin koulutusta ja sijoittumista työelämään pohdittiin ydinkompetenssien (yhteisöllinen, pedagoginen, yhteiskunnallinen ja kehittämisosaaminen) kautta. Yhteisöpedagogiopiskelijoiden tyytyväisyydestä koulutuksen antiin kerrottiin aiempien tutkimustulosten perusteella.

Opinnäytetyön kyselyn tulokset osoittivat, etteivät Humak ja yhteisöpedagogikoulutus olleet kovinkaan monelle vastaajalle tuttuja. Kuitenkin tässä opinnäytetyössä saatujen tulosten perusteella nähtiin, että yhteisöpedagogiopiskelijat ja yhteisöpedagogit ovat olleet hyvä koulutuksen ”markkinointikanava” Humakin tuntemiselle sekä yhteisöpedagogin ja sosionomin erojen tunnistamiselle.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi kehittämis ehdotus Humakin viestinnälle yhteisöpedagogikoulutuksen tunnettavuuden parantamisen lisäksi muidenkin Humakin koulutusten (kulttuurituottaja ja tulkki) näkyvyydelle. Näiden kolmen koulutussuuntauksen osaamisen yhdistämisellä voitaisiin esim. vapaavalintaisiin opintoihin kuuluvana yhteistyöprojektina toteuttaa markkinointivideo, jota jaettaisiin nuorten eniten käyttämissä sosiaalisen median kanavissa. Näin saataisiin opiskelijoiden omia näkökulmia esille kuvaamalla otoksia oppitunneilta ja harjoitteluista sekä haastattelemalla opiskelijoita ja valmistuneita. Videon toteutuksessa kulttuurituottajaopiskelijat tekisivät osaamistaan näkyväksi esimerkiksi videon visualisoinnissa ja tulkkiopiskelijat varmistaisivat esteettömyyden esim. viittomalla ja tekstittämällä haastattelut. Näiden toimenpiteiden lisäksi yhteisöpedagogien tunnettavuutta voidaan lisätä esittelemällä koulutusta ja yhteisöpedagogien ydinkompetensseja alan messuilla.

Asiasanat: yhteisöpedagogi, Humak, markkinointi, ydinkompetenssi, koulutus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences

Name of the Degree Programme Community Educator

Author: Netta Mickelsson

Title: Community Educator – a communal educator or a social supporter?

Number of Pages: 57 and 1 attachment page

Supervisor: Virpi Ruuska

Commissioned by: Humak University of Applied Sciences's Communication Centre

There were several purposes of this thesis. The first was to highlight the education of Community Educator. This was made by presenting the differences between Community Educator and Bachelor of Social Work. The second was to provide with suggestions for Humak University of Applied Sciences's Communication Centre to develop marketing. In addition, there was a survey to find out if the answerers had noticed Humak and what kind of opinions they had concerning Community Educators (education, employment, and qualifications). The differences between Community Educators and Bachelor of Social Work were also investigated. This thesis was commissioned by Humak University of Applied Sciences's Communication Centre.

The theory part of this thesis described Humak as the organizer of the Community Educator training. The training and employment were considered by core competences (communal, social, and developmental). Students' satisfaction for education was described by the results of former studies.

Results of the survey indicated that Humak and Community Educator training were not familiar for most of the answerers. However, the results of the survey in this thesis showed, that both Community Educators and students who studied to become Community Educators, were good marketeers for Humak and also to recognise differences between Community Educators and Bachelors of Social Work.

As a result of this thesis, there were made some suggestions for Humak University of Applied Sciences's Communication Centre to make Community Educator training, as well as Cultural Manager and Interpreting training, more known. The competences of these three educations could be combined as optional collaborative studies to produce a marketing video to demonstrate all education in Humak. This video could be distributed in most used social media. This way students' views were presented by interviewing both students and persons who had graduated. Cultural manager students could show their expertise by visualizing the video, and interpreting students to use sign language to ensure accessibility. Beside these procedures the recognition of Community Educators could be increased by presenting education and core competencies in various events of the field.

Keywords: Community Educator, Humak, marketing, core competence, education

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
	1.1 Yhteisöpedagogin ja sosionomin koulutuksen ja työhön sijoittumisen yhtäläisyyksiä ja eroja.....	8
	1.2 Tavoitteet	9
2	YHTEISÖPEDAGOGI OSALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ.....	11
	2.1 Tutkinnon historiaa	11
	2.2 Yhteisöpedagogiikkaa vai sosiaalipedagogiikkaa, yhteisöllistä kasvatusta vai sosiaalista tukemista?.....	12
	2.3 Yhteisöpedagogit lastensuojelun ammattilaisina.....	14
3	YHTEISÖPEDAGOGIKOULUTUS	17
	3.1 Osaamistavoitteet.....	17
	3.2 Kampuksilla omat erikoistumisalueensa.....	18
	3.3 Koulutustyytyväisyys.....	19
4	YHTEISÖPEDAGOGIEN TYÖLLISTYMINEN	21
	4.1 Järjestöt	21
	4.2 Sosiaaliala	23
	4.3 Opetus- ja kasvatusala	24
	4.4 Muita työllistymismahdollisuuksia.....	27
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	30
	5.1 Tutkimusmenetelmä.....	30
	5.2 Tutkimusasetelma ja aikataulu.....	31

5.3	Mittari	31
5.4	Kyselyn kohderyhmä	32
5.5	Toimenpiteet	33
6	TULOKSET	36
6.1	Humakin tunteminen koulutuksen järjestäjänä.....	37
6.2	Yhteisöpedagogikoulutus.....	37
6.3	Humakin kampukset	39
6.4	Yhteisöpedagogin tunteminen	39
6.5	Yhteisöpedagogin ja sosionomin erot.....	40
6.6	Yhteisöpedagogien ominaisuudet	41
6.7	Käsityksiä yhteisöpedagogien sijoittumisesta	43
7	POHDINTAA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	45
7.1	Otannan aiheuttamat rajoitukset	45
7.2	Humak tutuksi nuorille ja työnantajille	45
7.3	Yhteisöpedagogi – ”erityisosaaaja” – toimija monilla kentillä	48
7.4	Tutkimuksen hyöty Humakille	48
7.5	Mahdolliset jatkotutkimukset	49
8	Lähteet	50
9	Liitteet.....	58

1 JOHDANTO

Tutkin opinnäytetyössäni millaisia käsityksiä ihmisillä on yhteisöpedagogin koulutuksesta ja sijoittumisesta työelämään. Lisäksi halusin selvittää, miten kyselyyni vastanneet kokivat sekä yhteisöpedagogin eroavan sosionomin koulutuksesta ja tehtäväkentästä. Vertaan tutkimukseni ensisijaisesti koulutuksen eroavaisuutta, mutta sivuan myös tutkintojen vaikutusta työllistymiseen. Opinnäytetyöni keskiössä ovat näiden kahden koulutuksen erot, eli millaisilla aloilla yhteisöpedagogit ja sosionomit työskentelevät valmistumisensa jälkeen? Rajaan tässä opinnäytetyössäni yhteisöpedagogien koulutuksen ja työllistymisen nuoriso- ja järjestötyöhön.

Monet tunnistavat mitä sosionomien tehtävät ja työpaikat, joten minusta myös yhteisöpedagogien tutkinnolle on saatava sille kuuluva tunnettavuus. Olen alkanut käyttämään vertausta, että me yhteisöpedagogit ”ehkäisemme tulipaloja”, kun taas sosionomit ”sammuttavat tulipalot”.

Sanon usein valmistuvani korkeakoulutetuksi nuorisotyöntekijäksi, jolloin on huomattavasti helpompi ymmärtää, mitä opiskelen. Yhteisöpedagogien työllistyminen ei rajoitu nuorisotyöhön, joten koen tälle opinnäytetyölleni olevan tarvetta. Vaikka yhteisöpedagogien työkenttään kuuluu nuorisotyön lisäksi myös järjestötyö, tässä opinnäytetyössäni käsittelen sitä, mitä yhteisöpedagogit voisivat tarjota lastensuojelun kentällä, koska tästä on käyty viime aikoina laajaa keskustelua. Valviran (2017) mukaan yhteisöpedagogit voivat toimia myös lastensuojelun piirissä (Salminen 2020).

Yhteisöpedagogeille on entistä enemmän avautunut työmahdollisuuksia myös perusopetuksessa, kuten parhaillaan ympäri Suomea pilotoitavassa ns. sitouttavan kouluyhteistyön mallissa.

Valtakunnallisen perusopetuksen sitouttavan kouluyhteistyön toimintamallin (SKY) ensisijaisena tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Valtakunnallinen malli valmistellaan paikallisten pilottien ja kehittävän arvioinnin pohjalta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021.)

Tässä 5 – 9 -vuosiluokille kohdennetussa pilotissa ohjaajat (yhteisöpedagogit) työskentelevät yhdessä opettajan kanssa ja toimivat linkkinä oppilaan ja opettajan välillä. Ohjaajat ovat mukana luomassa turvallista oppimisympäristöä ryhmäytävillä toiminnoilla ja luomalla uusia käytänteitä koulun toimintakulttuuriin. Ryhmäyttäminen on tässä pilotissa nostettu vahvasti esille, jotta runsaasti poissaoloja omaavat oppilaat saataisiin sitoutumaan kouluyhteisöön ja motivoitumaan oppimiseen. Tätä työtä ohjaa perusopetuksen opetussuunnitelmassa (2014)

tunnistettavissa oleva itseohjautuvuusteoria (Deci & Ryan 2002) oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Oma polkuni yhteisöpedagogiksi ei ole ollut mutkaton. Kirjoitettuani ylioppilaaksi opiskelin Työväen Akatemian kautta vuoden verran Turun avoimessa yliopistossa sosiaalitieteiden perusopinnoita. Huomaamattani sain samalla ensimmäisen kosketukseni Humanistiseen ammattikorkeakouluun. En kuitenkaan kiinnittänyt siihen silloin huomiota, koska kyseisen oppilaitoksen Humakin opiskelijat suorittivat viittomakielen tulkin opintoja, joita en kokenut omaksi alakseni. Meille Työväen Akatemian opiskelijoille kerrottiin, että jos näemme ihmisten käyttävän viittomakieltä, kyseessä ovat Humakin viittomakielen tulkit. Sen enempää Humak ei tullut Työväen Akatemiassa mainituksi. Jäin siis oletukseen, että Humakista valmistuu vain viittomakielen tulkkeja. Jos olisin silloin jo tiennyt Humakin tarjoavan muutakin kuin viittomakielen opintoja, olisin jo Työväen Akatemian jälkeen hakenut opiskelemaan yhteisöpedagogiksi. Siihen saakka olin ajatellut sosionomin olevan minulle toivomani koulutus, johon olin hakenutkin.

Polkuni Työväen Akatemiasta johti kohti Haapaveden Opistoa ja nuorisotyötä. Huomasin tätä opinnäytetyötäni tehdessäni, että tämä Opisto oli aiemmin ollut yksi Humakin toimipisteistä. Haapaveden opistossa kuulin ensimmäisen kerran yhteisöpedagogitutkinnosta sekä mahdollisuudesta suorittaa opintojen ohessa yhteisöpedagogin ensimmäisen vuoden opinnot ns. väyläopintoina, jonka jälkeen oli mahdollisuus hakea koulutukseen erillishaun kautta. Suorittaessani nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan opintojen ohella näitä avoimen väylän opintoja huomasin lopultakin löytäneeni oman alani. Kaikkien näiden vuosien ja mutkien jälkeen yhteisöpedagogina toimiminen on se, että mitä haluan tulevaisuudessa tehdä.

Kerroin oman polkuni yhteisöpedagogiksi ja teen tämän opinnäytetyön, koska sekä oman kokemukseni että lähipiirissäni tekemiäni havaintojen ja keskustelujen perusteella olen huomannut, ettei yhteisöpedagogitutkinto ole yhtä tunnettu kuin sosionomitutkinto. Mikäli Humak yhteisöpedagogikoulutuksineen olisi tunnetumpi, monet voisivat pitää sitä varteenotettavana vaihtoehtona sosionomiopinnoille.

Luettuani Humakin tekemiä tutkimuksia tuloksia huomasin, että Humakin tunnettavuudesta on tehty kysely vuonna 2020. Luttisen vuonna 2020 tekemässä kyselyssä alumnit kokivat yhteisöpedagogitutkinnon olevan Humakin tutkinnoista vähiten (Luttinen 2020). Yhteisöpedagogien koulutusta ja tehtäväkenttää on siis avattava enemmän, jotta ne saadaan yleiseen tietouteen, oli se sitten järjestö- ja nuorisotyötä, työelämän kehittämistä, seikkailukasvatusta tai ”hiljaisia

nuorten mukana olevia kanssakulkijoita”. Myös yhteisöpedagogiopintoja tarjoavien ammattikorkeakoulujen tehdyt markkinointivideot toimivat opinnäytetyöni taustamateriaalina. (Centria 2020, Humak 2018 & Xamk 2018.)

1.1 Yhteisöpedagogin ja sosionomin koulutuksen ja työhön sijoittumisen yhtäläisyyksiä ja eroja

Yhteisöpedagogin opinnot keskittyvät humanistiseen- ja kasvatustyöhön (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018) sosionomit opiskelevat enemmän sosiaalialaan (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 2021). Molemmista tutkinnoista työllistytään julkiselle, yksityiselle ja kolmannelle sektorille työskentelemään ihmisten parissa keskittyen tutkinnon tuottaman osaamisen tehtäviin: yhteisöpedagogit ennalta ehkäisevään työhön opetus- ja kasvatusalalle suunnittelijoina, järjestöjen toiminnanjohtajina, nuorisosihteereinä, nuoriso-ohjaajina, nuorisotoimenjohtajina ja kouluttajina (Opetushallitus 2021).

Mäntynen-Hakem on todennut yhteisöpedagogikoulutuksen tuottavan laajempaa osaamista kuin pelkkä nuoriso- ja järjestötyö, joita yleensä pidetään yhteisöpedagogin vahvuuksina. Nuoruuden tunteminen lisää taitoa ymmärtää ihmisyyttä. Lisäksi järjestötyön opinnot ovat lisänneet taitoa tukea yhteisöllisyyttä ja osallisuuden edistämistä toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja luottamuksen luomisen myötä. Näiden lisäksi taitava yhteisöpedagogi käy dialogia, kuuntelee ja antaa toiselle tarvittavan tilan. Toiminnan tavoitteena on tukea henkilön oman sisäisen innostuksen ja sisäisen motivaation löytymistä, jotta tämä tuntisi kuuluvansa osaksi yhteisöä. (Mäntynen-Hakem 2019.) Yhteisöpedagogilla yhteisö tulee aina ennen yksilöä, siksi yksilön tunnetta kuuluu yhteisöönä tuetaan.

Yhteisöpedagogin osaamisessa työyhteisöjen kehittäjänä korostuu sosiaalipedagoginen valmentava ja innostava työote sekä pyrkimys toimintakulttuurin muutokseen. Vaikka yhteisöpedagogilla on välineitä ratkoa ratkaisukeskeisesti myös esimerkiksi työyhteisöjen vuorovaikutuksen ongelmia, on painotus kuitenkin ennaltaehkäisevässä ja toisaalta vahvasti kohti parempaa tulevaisuutta suuntaavassa lähestymisessä. Osaamisen ytimessä on elinikäisen oppimisen edistäminen sekä toiminta yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla. (Mäntynen-Hakem 2019.)

Vuorikoski on tutkinut vuosina 2013–2014 ja 2016–2018 valmistuneiden yhteisöpedagogien

työllistymistä. Hänen mukaansa yli puolet yhteisöpedagogeista oli työllistynyt hyvin valmistumisensa jälkeen. Suurin osa valmistuneista yhteisöpedagogeista oli työllistynyt nuorisotyöntekijöiksi ja nuoriso-ohjaajiksi. Vuorikoski kirjoittaa myös siitä, että yhteisöpedagogit voivat Valviran 2017 antamalla lausunnolla työllistyä lastensuojeluun. Yhteisöpedagogitutkinto ei kuitenkaan ole samalla tavalla ammattinimikesuojattu kuin sosionomin tutkinto, joten yhteisöpedagogit eivät voi työllistyä kaikkiin niihin tehtäviin, jotka ovat sosionomeille avoimia. Yhteisöpedagogit voivat kuitenkin hakeutua sellaisiin lastensuojelun piirissä oleviin työtehtäviin, joissa riittää soveltuva koulutus. (Vuorikoski 2020, 19–21.)

Sosionomin ydinkompetensseja ovat sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakaskyvyn osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen, työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen. (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2016.) Sosionomikoulutuksesta valmistutaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelukseen (järjestötyöntekijä, koulukuraattori, varhaiskasvatuksen opettaja ja nuoriso-ohjaaja) sekä sosiaalialalle (sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijä ja lastensuojelun työntekijä) (Opetushallitus 2021). Lasten ja nuorten kanssa tehtävän työn lisäksi sosionomit työskentelevät myös vanhus- ja vammaispalveluissa, maahanmuuttajien parissa, sekä tekevät mielenterveys- ja päihdetyötä. Sosionomit voivat työllistyä myös sosiaalihuollon rajapintaan, kuten esimerkiksi terveydenhuoltoon, työhallintoon tai opetustoimeen. (Ristimäki 2019.) Sosionomien keskittyvät työskentelyotteessaan enemmän yksilön tukemiseen (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2021).

1.2 Tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää, tunnistetaanko yhteisöpedagogin ja sosionomin eroja. Huolimatta yhteisistä piirteistä yhteisöpedagogi yhdistetään usein sosionomiin, vaikka sekä koulutus, ominaisuudet että työtehtävät eroavat toisistaan. Yhteisöpedagogin ydinkompetenssit (*yhteisöllinen osaaminen, pedagoginen osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen ja organisaatio- ja kehittämisosaaminen*), jotka keskittyvät yhteisölliseen toimintaan ja yhteiskunnassa vaikuttamiseen (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2021) tuovat myös eroa yhteisöpedagogien ja sosionomien välille. Tässä opinnäytteessä kuvailen näitä eroja.

Lisäksi opinnäytetyössäni tavoitteena on selvittää suppealla kyselyllä, onko Humanistinen ammattikorkeakoulu tuttu sekä millaisia käsityksiä vastaajilla on yhteisöpedagogikoulutuksesta,

yhteisöpedagogien ominaisuuksista sekä sijoittumisesta työelämään. Myös Humakin tunnettavuutta koulutuksen järjestäjänä selvitetään sekä vastaajien tietoja Humakin kampusten sijainnista. Tavoitteena on tämän pohjalta teen ehdotuksia, kuinka Humak voisi tehdä sekä oppilaitosta että koulutustarjontaa tutummiksi ja tavoittaa useampia hakijoita entistä monipuolisemmin.

Lopuksi teen ehdotuksia siitä, pitääkö miten yhteisöpedagogitutkinnon tunnettavuutta edistää, ja jos kyllä, niin miten se kannattaisi mielestäni tehdä. Tämän opinnäytetyön tilaajana toimii Humanistisen ammattikorkeakoulun viestintäyksikkö, jonka viestinnällisiin tarpeisiin opinnäytetyöni pyrkii vastaamaan.

2 YHTEISÖPEDAGOGI OSALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ

Yhteisöpedagogikoulutuksessa keskitytään ihmisen kasvuun ja kehitykseen vaikuttaviin tekijöihin, yhteiskunnassa toimiviin rakenteisiin, erilaisiin kulttuureihin ja osallisuuden edistämiseen. Opinnot antavat mahdollisuuden suuntautua nuorisotyön ammattilaiseksi tai järjestötyön asiantuntijaksi. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2020.) Työtehtävissään yhteisöpedagogit kohtaavat erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Yhteisöpedagogi johtaa koulutuksen tuottamalla osaamisella ihmisiä muuttuvissa tilanteissa. Hänellä on taitoa ymmärtää nuoria ja nuorten elämää ja siihen vaikuttavia asioita. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 2021.)

Yhteisöpedagogien toiminnan tavoitteet myötäilevät Deci:n ja Ryan:n, (2002) itseohjautuvuusteoriaa (*self-determination theory, SDT*), jossa korostetaan psykologisen hyvinvoinnin kolmea elementtiä: yksilön autonomiaa sekä kyvykkyyden ja ryhmään kuulumisen tunnetta. Kokiesaan voivansa tehdä itseään koskevia valintoja, toimintansa merkitykselliseksi ja tuntiessaan yhteisöllisyyttä yksilö sitoutuu toimintaan ja saa siitä onnistumisen kokemuksia. (Deci & Ryan 2002.) Itse-ohjautuvuusteoria painottaa mm. motivaation syntyä. Sisäinen motivaatio vahvistuu ja sitoutuminen kasvaa yksilön kokiessa kuuluvansa ryhmään ja saadessaan tehdä valintoja sekä osaamisen kokemuksia (Martela 2014, 31). Ihmissuhde- ja vuorovaikutustyöntekijänä yhteisöpedagogi voi tukea omalta osaltaan itseohjautuvuusteorian tavoitteena olevan motivaation syntymistä. Yhteisöpedagogit voivat tehtävässään tukea teorian mukaisen sisäisen motivaation ja onnellisuuden saavuttamista järjestämällä toimintaa ja kohtaamisia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia tehdä valintoja, osoittaa omaa osaamista ja tuntee onnistumisen elämyksiä sekä vahvistavat ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta.

2.1 Tutkinnon historiaa

Yhteisöpedagogikoulutusta on ollut Humanistisessa ammattikorkeakoulussa syksystä 1998 lähtien, jolloin Humak toimi väliaikaisena ammattikorkeakouluna. Aiemmin keväällä vuonna 1997 oli Kauniaisissa Työväen Akatemiassa pidetty Humakin taustalla olevan osakeyhtiön perustamiskokous (Määttä 2018, 23), johon liittyi myös tämän yhteisöllisyyttä tukevan tutkinnon perustaminen. Aluksi koulutusohjelmana oli pelkästään nuoriso- ja vapaa-aikatyön koulutusohjelma, jolta puuttui tutkintonimike. Tutkinnon nimeä pohdittiin pitkään, koska useita vaihtoehtoja oli esillä, kuten esimerkiksi *juvenomi-*, *civinomi-* ja *humanomi-*nimet. Yhteisöpedagogi

(AMK)- tutkintonimike tuli käyttöön vasta 2003. (Kylmäkoski & Viitanen 2018, 66.) Aiemmin Humak on järjestänyt yhteisöpedagogikoulutusta usealla paikkakunnalla ympäri Suomea, mutta nykyisin Humakin yhteisöpedagogikoulutus on keskittynyt Pääkaupunkiseudulle (Nurmijärvi), Jyväskylään, Kuopioon ja Turkuun (Määttä 2018, 27).

Yhteisöpedagogikoulutus on vuosien varrella muuttunut yhteiskunnan muuttuessa ja koulutuspaikkakuntien vähentyessä. Vuonna 2018 seikkailukasvatuksesta, joka on kuulunut osaksi yhteisöpedagogiopintoja alusta lähtien, tuli oma englanninkielinen yhteisöpedagogitutkintonsa. (Kylmäkoski & Viitanen 2018, 69.)

Viimeisten vuosikymmenten ajan yhteisöpedagogikoulutuksesta on työllistynyt varsin hyvin. Vuosina 2001–2004 valmistuneet työllistyivät valmistumisensa jälkeen joko koulutustaan vastaavalle alalle tai sitä lähellä oleville aloille. Huomioitavaa on, että monet aikuisopiskelijat suorittivat tämän tutkinnon muuntokoulutuksena, jolloin he opiskelivat työn ohella, joten valmistumisen jälkeen heillä oli jo työpaikka. Nuoret, jotka olivat valmistuneet yhteisöpedagogeiksi, olivat aikuisia valmistuneita useammin työttöminä heti valmistumisensa jälkeen, mutta vuodesta 2001 vuoteen 2004 tämä ilmiö hieman laski. (Nikoskinen 2010, 36–37.) Nykyään yhteisöpedagogit ovat sijoittuneet monenlaisiin tehtäviin eri aloille. Suurimmat yhteisöpedagogeja työllistävät alat ovat opetus- ja kasvatustieteiden sekä asiakas- ja potilastyö. Yhteisöpedagogeja toimii myös muillakin aloilla. Opetus- ja kasvatustieteiden yhteisöpedagogit toimivat esimerkiksi nuorisohjaajina, nuorisoneuvojina ja ohjaajina. Asiakas- ja potilastyössä yhteisöpedagogit toimivat esimerkiksi lähihoitajina, ohjaajina ja etsivinä nuorisotyöntekijöinä. (töissä.fi 2021.)

2.2 Yhteisöpedagogiikkaa vai sosiaalipedagogiikkaa, yhteisöllistä kasvatusta vai sosiaalista tukemista?

Yhteisöpedagogin ydinkompetenssit (yhteisöllinen, pedagoginen, yhteiskunnallinen ja kehittämisaaminen) mahdollistavat työskentelyn erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2019). Yhteisöllinen osaaminen tarkoittaa yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämistä ryhmän jäsenten välillä huomioiden myös kestävä kehityksen periaatteet. Pedagogisessa osaamisessa huomioidaan yksilön iän ja kehityksen vaikutus yksilön ohjaamiseen. Yhteiskunnallinen osaaminen edellyttää toimimista eri yhteisöissä, niin julkisella kuin yksityisellä kuin kolmannella sektorilla. Kehittämisaamisessa yhteisöpedagogi keskittyy

toiminnan kehittämiseen esimerkiksi työyhteisössä. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2021.) Yhteisöpedagogi luo hyvinvointia työnsä ja toimintansa kautta. Erik Allardt:n luokittelemia ihmisen hyvinvointiin vaikuttavia elementtejä: yksilön elintaso, hänen ystävyysuhteensa ja mahdollisuudet toteuttaa itseään (*having, loving ja being*). Yksilön elintason (*having*) muodostavat työ- ja kulutusmarkkinat, jotka muodostavat sosiaaliturvajärjestelmän. Ystävyysuhteet (*loving*) mahdollistavat yksilön toimia sosiaalisesti ja kulttuurisesti. Jotta yksilö tuntisi olevansa rakastettu ja kokevansa yhteenkuuluvuutta on hänen kuuluttava sosiaalisten verkostojen kautta osaksi yhteiskuntaa. Itsensä toteuttaminen (*being*) antaa yksilölle mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa yhteisiin asioihin, päättää yhteisistä asioista ja edistää hyvinvointia. (Nivala 2007, 86.)

Yhteisöpedagogeille on tarvetta varsinkin nyt, kun korona-aikana olemme ajautuneet erillemme. Helsingin Sanomien haastattelussa todetaan, että ihmislähtöisessä eli ihmisen toimintakykyä tukevassa ajattelussa ratkaisuja tehdään ihmisten lähellä ja ihmisiä kuunnellen. Ihmisten oma kekseliäisyys, motivaatio ja aloitteellisuus ovat voimavarana suoja uhkilta. Ihmiselle lajityypillistä yhteisöllistä toimintakykyä olisi hyödynnettävä nykyistä enemmän. Vuorovaikutusta olisi lisättävä monilla tasoilla huomioiden yksilöt, perheet, naapurustot, yhdistykset, puolueet, paikalliset ja uskonnolliset yhteisöt, kylät, kaupungit, kunnat, maakunnat ja valtio. (Liiten 2021.) Kylmäkosken mukaan yhteisöllisyyden rakentaminen on muuttuvassa yhteiskunnassa haastavaa, koska yhteisöjen on muututtava mukana maailman muuttuessa. Tässä jatkuvassa muutoksessa yhteisöpedagogi kehittää yhteisöjä ja tukee sekä ohjaa yhteisöjen jäseniä yhteiskunnan muutoksissa. (Kylmäkoski 2010, 9–10.)

Sosiaalipedagogiikka ja yhteisöpedagogiikka ovat lähellä toisiaan, vaikka kyse ei olekaan samasta tieteenalasta. Yhteisöpedagogiikka keskittyy enemmän yhteisöllisyyden tukemiseen, kun taas sosiaalipedagogiikassa käsitellään enemmän sosiaalisten ilmiöiden tutkimista. Vaikka yhteisöpedagogiikka ei ratkaise kaikkia ongelmia, on se silti erittäin tärkeää. Lapset ja nuoret, jotka eivät koe tulevansa kuulluiksi tai hyväksytyiksi, eivät usein sitoudu yhteiskunnan rakentamiseen. Sen sijaan he, jotka kokevat olevansa kasvuympäristössään nähtyjä, kuultuja ja hyväksytyjä sitoutuvat paremmin tulevaisuuden yhteiskunnan rakentamiseen. Yhteisöpedagogiikalla voidaan siis esimerkiksi tukea uusin tavoin nuoria kohti nuorten oman näköistä tulevaisuutta. (Siekkinen 2012, 32). Nivala ja Rynänen kirjoittavat sosiaalipedagogiikan olevan toimintatiede, jossa ei tutkita miten asiat ovat, vaan miten asioita voitaisiin tehdä. (Nivala & Rynänen 2017, 75–76.)

Danska-Honkala ja Poteri kirjoittavat yhteiskunnasta ”karsiutumista” ja yhteiskunnasta ”syrjäytymisestä”. Karsiutumisella tarkoitetaan ennaltaehkäisevää toimintaa, apua tarvitseva pysyy itse hakemaan apua, mutta ei silti pärjää itsenäisesti. Syrjäytymisellä tarkoitetaan ulkopuolisen tahon huolta lapsesta tai nuoresta, vaikka tilanne ei vielä olisikaan vakava. Heidän mukaansa yhtenä ratkaisuna voidaan ottaa sosiaalipedagoginen toiminta. Sosiaalipedagogisessa toiminnassa pyritään ehkäisemään ja lievittämään sosiaalisia ongelmia, esimerkiksi tukemalla perhettä. (Danska-Honkala & Poteri 2011, 133–135.)

Sosiaalipedagogiikka on ennemminkin tapa ajatella ja toimia, sekä yhdistää sosiaalinen ja kasvatuksellinen näkökulma osaksi ympäröivää maailmaa. Sosiaalinen näkökulma tarkastelee yksilön ja muiden välisiä suhteita sekä niiden toimivuutta sekä vaikutusta yhteiskuntaan. Kasvatuksellinen näkökulma havainnoi näiden suhteiden kehittymistä sekä sitä, miten yksilö kasvaa aktiiviseksi yhteisön ja yhteiskunnan jäseneksi osaksi sosiaalista ympäristöään. Sosiaalipedagogiikassa pyritään löytämään mahdollisuuksia yksilön kehityksen tukemiseen ja mahdollisten ongelmien ehkäisemiseen ja korjaamiseen. Kasvatuksellisella toiminnalla edistetään yksilön kehitystä. (Nivala 2007, 77–78.), kuten esim. ottamalla hevoset mukaan sosiaaliseen kasvun tukemiseen.

Sosiaalipedagoginen hevostoiminta on työskentelytapa, jota voidaan käyttää sosiaalisen kasvun ja hyvinvoinnin tukemiseen sekä sosiaaliseen kuntoutukseen. Vaikutukset syntyvät vuorovaikutuksen, kokemuksellisuuden ja osallisuuden kautta. (Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry 2021.)

Sosiaalipedagogista hevostoimintaa käytetään yhtenä lastensuojelun tukitoimista, sen avulla tuetaan oppimista, sitä voidaan käyttää mielenterveys- ja päihdetyössä sekä tehtäessä kuntouttavaa työtoimintaa. Eläimet tuovat iloa yksilöille iästä riippumatta, joten eläinten avulla voidaan tukia nuoria ja järjestää ikääntyneille erilaista ohjelmaa. Eläinten seurassa voi rauhassa harjoitella sosiaalisia taitoja sekä vuorovaikutustaitoja. (Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry. 2021.)

2.3 Yhteisöpedagogit lastensuojelun ammattilaisina

Yhteisöpedagogikoulutuksen soveltuvuudesta ja pätevydestä lastensuojeluun on käyty usein keskustelua. Yhteisöpedagogitutkinnon antama koulutus antaa kelpoisuuden työskennellä

myös lastensuojelussa. Käsittelenkin tässä osassa yhteisöpedagogikoulutuksen sopivuutta lastensuojeluun ja myöhemmin työllistymisessä yhteisöpedagogitutkinnon sopivuutta sosiaalialalle yleisemmin.

Monet tahot puoltavat yhteisöpedagogien sijoittumista lastensuojelun tehtäviin. Lastensuojelulain 60§:n mukaan riittää, että lastensuojelulaitoksessa on riittävä määrä sosiaalihuollon ammattihenkilöstöä sekä muuta henkilöstöä lasten hoitoon ja kasvatukseen nähden. (Jyty 2017). Valviran päätöksen mukaan (817/2015) yhteisöpedagogit ovat päteviä työskentelemään sosiaalihuollon palvelutehtävissä, mukaan lukien lastensuojelun avo- ja sijaishuolto (Ryttyläinen-Korhonen 2017, Pietilä, Korpisaari & Poutanen 2020 & Salminen 2020). Yhteisöpedagogeilla on Valviran mukaan edelleen mahdollisuus sijoittua ja toimia lastensuojelutehtävissä vaikkei ammattinimikettä ole mainittu laissa sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) (Jyty 2017). Ammattiliitto Jyty:n (Ammattiliitto Jyty 2021) mukaan tämä tarkoittaa sitä, että kun lastensuojelussa on riittävä mitoitusten edellyttämä määrä vaaditut ammattinimikkeet omaavia henkilöitä, voidaan muut tehtävät avata työntekijöille, joilla on soveltuva koulutus omaaville, kuten esimerkiksi yhteisöpedagogeille (Jyty 2017). Tämä myös jakaa vastuuta ehkäisevälle ja korjaavalle työlle. Uudistustyön tavoitteena on selkiyttää vastuuta tehtäessä ehkäisevää ja korjaavaa työtä. Muutoksen myötä myös mahdollisesti ammattipätevyudet tunnistaminen ja tunnustaminen ja tehtävärakenteet selkiytyvät. (Kiuru 2018.).

Yhteisöpedagogien sijoittumista lastensuojelun tehtäviin hidastaa se, ettei yhteisöpedagogitutkinto ole riittävän tunnettu. Tämä sulkee monelta yhteisöpedagogilta oven lastensuojeluun, vaikka he sopisivat tehtävään koulutuksensa ja motivaationsa puolesta. Lastensuojelulaitoksissa on monia työtehtäviä, joihin yhteisöpedagogin tutkinto antaa osaamista. Jukkala mainitsee lastensuojelulaitoksissa työskentelevien auttavan nuoria arjen askareissa, ongelmiansa selvittelyissä viranomaisten kanssa, koulunkäynnin tukemisessa ja olemalla läsnä nuorten kohdatessa perheitään (Jukkala 2009, 80-81).

Riekin mukaan lastensuojelussa löytyy töitä niin sosionomeille kuin yhteisöpedagogeillekin. Koska lastensuojelutyö koostuu sekä kasvun ja kehityksen tukemisesta että kasvua tukevasta lapsi- ja perhetyöstä, yhteisöpedagogit ovat tärkeässä roolissa kasvatus- ja ohjaustyössä vastamalla ammatillisessa perhekotityössä nuorille tärkeästä turvallisen arjen syntymisestä. Turvallisuus luodaan ylläpitämällä rutiineja, viihtyisällä ympäristöllä sekä lasten hyvinvoinnin tukemisella ja huolehtimalla vanhempien ja lasten turvallisista, lämpimistä ja aidoista tapaamisista. (Rieki 2009, 169.)

Vaikka lastensuojelulaki mahdollistaa sekä innovatiivisuutta että uusia toimivia työmuotoja sosiaaliryöntekijänä ja sosiaaliohjaajana työskentely vakituudessa työsuhteessa edellyttää lain määräämän tutkinnon (Rieki 2009, 173). Määräaikaiseen työsuhteeseen voidaan kuitenkin ottaa henkilö, jolla on muu soveltuva tutkinto (NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry 2017). Yhteisöpedagogi voi toimia lastensuojelun tai sosiaalihuollon työtehtävissä, joita ei ole lailla suojattu. Lisäksi ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut yhteisöpedagogi voidaan valita sosiaalihuollon ja lastensuojelun johtotehtäviin, mikäli työ on suurimmaksi osaksi hallinnollisia johtotehtäviä ja henkilöllä on riittävä tuntemus alasta sekä johtamistaitoa. Yhteisöpedagogi (AMK) -tutkinnon suorittanut henkilö on pätevä toimimaan sekä sellaisissa johtotehtävissä, jotka koskevat asiakastyön ohjausta että kasvatus- ja hoitotehtävästä vastaavana johtajana. (NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry 2017.)

Kuntaliiton yleiskirjeessä 12/80/2005 viitataan juuri tällaiseen tapaukseen: ”Sosiaalihuollossa tarvitaan myös muita kuin sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita. Esimerkiksi lastensuojelun tehtäviin, joissa painottuu nuorisoalan koulutuksen tuottama osaaminen, soveltuvia koulutuksia voivat olla esim. humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto tai liikunnan ammattikorkeakoulututkinto”. (Piirainen 2013.)

3 YHTEISÖPEDAGOGIKOULUTUS

Yhteisöpedagogitutkinto antaa mahdollisuuden työskennellä erilaisissa tehtävissä yhteiskunnan eri osa-alueilla (Opetushallitus 2021). Yhteisöpedagogin koulutuksessa korostuukin yhteiskunnan monimuotoisuuden ja monikulttuurisuuden huomioiminen sekä erilaisten verkostojen aktiivinen rakentaminen, joiden avulla on mahdollisuus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Toimimiseen nuorten parissa tarvitaan osaamista ihmisen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemiseen. Koulutus tuottaa osaamista riittäviin taitoihin yhteiskunnan toimintakentille järjestö- ja nuorisotyöhön.

Opinnot ovatkin nykyään entistä enemmän työelämälähtöisiä, jolloin opiskelija tekee yhteistyötä työelämän kanssa jo opintojen alusta lähtien. Harjoitteluiden kautta opiskelija tutustuu työpaikkoihin ja saa tietoa, mihin voi valmistumisen jälkeen työllistyä. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2021.) Harjoitteluissa ja projekteissa teoriaa myös kytketään käytäntöön. Harjoittelupaikkoihin voi mahdollisesti työllistyä joko valmistumisen jälkeen tai jo mahdollisesti opintojen aikana (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 7). Myös Väisänen ja Määttä (2015) raportoivat yhteisöpedagogeja haastateltuaan, että monipuoliset oppimisympäristöt tukivat valmistumisen jälkeistä työllistymistä. Etenkin nuorempina valmistuneet olivat hyötynet työkokemuksen kautta. Varttuneemmille opiskelijoille oli jo ennen koulutusta kertynyt työkokemusta, jota pystyivät hyödyntämään opinnoissaan. (Väisänen & Määttä 2015, 30.)

3.1 Osaamistavoitteet

Kompetenssilla tarkoitetaan tehtävän edellyttämää pätevyyttä, halua tehtävän tekemiseen ja taitoa onnistua tehtävässä. Suomen ammattikorkeakoulujen eri koulutusohjelmilla on yhteisiä kompetensseja (*generic competences*), joiden pohjalta luodaan perusta toimia työelämässä, yhteistyön mahdollistamiselle ja mahdollisuudelle kehittyä asiantuntijana. Koulutusalat painottavat eri osa-alueiden tärkeyttä ja erilaisia erityispiirteitä ammattien ja työtehtävien mukaan (*subject specific competence*). Kompetenssien pohjalta opiskelija muodostaa oman ammatillisen kehittymisensä. (Auvinen, ym., 2010, 6.)

Vaikka Humakin yhteisöpedagogitutkintojen osaamistavoitteet koostuvat yhteisöpedagogien ydinkompetensseista, tutkinnoilla on myös omat painotuksensa. Järjestö- ja nuorisotyöhön eri-

koistuvat yhteisöpedagogit painottavat kansainvälisen osaamisen edistämistä ydinkompetenssien lisäksi. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 7.) Seikkailukasvatukseen erikoistuvilla yhteisöpedagogeilla on myös painotuksena seikkailukasvatuksen lajitekkinen osaaminen (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 43). Järjestö- ja nuorisotyöhön sekä seikkailukasvatukseen erikoistuneiden yhteisöpedagogien lisäksi Humakista valmistuu työyhteisön kehittämiseen erikoistuneita yhteisöpedagogeja. He vastaavat työympäristöjen muuttuviin tarpeisiin työllistymällä tehtäviin, ohjaus-, koulutus-, organisointi-, suunnittelu- ja kehittämistehtäviin. Koulutuksen painottuukin vuorovaikutus- ja yhteisöllisyystaitojen kehittämiseen. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 25.)

3.2 Kampuksilla omat erikoistumisalueensa

Yhteisöpedagogeja valmistuu kolmesta ammattikorkeakoulusta: Humanistisesta ammattikorkeakoulusta, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta ja Centria-ammattikorkeakoulusta, josta valmistuneet voivat työllistyä kirkon nuorisotyönohjaajan tehtäviin. Yhteisöpedagogin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon voi suorittaa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ja Diakonia-ammattikorkeakoulussa. Vuoteen 2016 asti yhteisöpedagogiopintoja tarjottiin ruotsin kielellä Yrkeshögskola Noviassa. (Virkkala 2020, 16.) Centria-ammattikorkeakoulun eroaa yhteisöpedagogitutkinto muista siten, että sieltä valmistuvat yhteisöpedagogit saavat saman pätevyyden kirkon nuorisotyön- ja lastenohjaajiksi kuin Diakonia-ammattikorkeakoulusta valmistuneet sosionomit (Leppälä & Virkkala 2017, 155).

Humakista valmistuvat yhteisöpedagogit erikoistuvat järjestö- ja nuorisotyöhön, seikkailukasvatukseen ja työelämän kehittämiseen. Tässä opinnäytetyössä keskitytään järjestö- ja nuorisotyöhön. Humak tarjoaa päivätoteutusopiskelua seuraavilla kampuksilla: Jyväskylä, Kuopio, Nurmijärvellä sijaitseva Pääkaupunkiseudun yksikkö ja Turku. Humakin Nurmijärven kampuksella on mahdollista suorittaa uusin seikkailukasvatukseen erikoistuva yhteisöpedagogitutkinto, *Adventure and Outdoor Education*, joka suoritetaan kokonaan englannin kielellä. (Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2020.) Lähiopetusten lisäksi seikkailukasvatusta opiskelevat suorittavat opintojensa aikana kolme harjoittelua. Järjestö- ja nuorisotyöhön erikoistuvilla opiskelijoilla on ammatillinen harjoittelu 1, 2 ja 3 sekä kehittävä harjoittelu. Seikkailukasvatukseen erikoistuvilla yhteisöpedagogeilla vastaavia harjoitteluita ei ole, vaan ne suoritetaan seikkailukasvatuksellisin menetelmin ympäri Suomea. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018, 9, 46).

Ensimmäisen vuoden harjoittelunsa opiskelijat suorittavat keskitalvella Lapissa syventäen seikkailukasvatuksen osaamisensa taitoja. Toisen vuoden harjoittelunsa opiskelijat suorittavat useassa kohteessa ympäri Suomea tai mahdollisesti ulkomailla keskittyen kansalaisjärjestö- ja seikkailukasvatustoimintaan. Kolmannen vuoden harjoittelunsa opiskelijat suorittavat itse valitsemassaan paikassa. (Muurinen 2020.)

3.3 Koulutustyytyväisyys

Väisänen ja Määttä (2015) raportoivat yhteisöpedagogien olevan tyytyväisiä opintoihinsa. Koulutusta vastaavissa tehtävissä toimimisella oli vaikutusta tyytyväisyyteen: ne yhteisöpedagogit, jotka eivät työskennelleet koulutustaan vastaavissa tehtävissä tai olivat työllistyneet muille aloille, olivat tyytymättömiä opintoihinsa. He eivät kokeneet haluavansa suorittavansa tutkintoa uudestaan tai suosittelevansa tutkintoa muille. Tyytymättömyyttä oli myös työttömien, työttömyyttä kokeneiden tai suoritusta vaativien työtehtävien parissa toimivien yhteisöpedagogien keskuudessa. (Väisänen & Määttä 2015, 31.)

Vuonna 2020 Humakissa tehdyn tutkimuksen tulokset käsittelivät Humakista vuosina 2013–2015 valmistuneiden yhteisöpedagogien tyytyväisyyttä. Tyytyväisyyttä mitattiin asteikolla 1–6 ja kysymällä kokivatko he työnantajan arvostavan tutkintoa, antoiko tutkinto riittävät valmiudet työelämään ja tarjosiko tutkinto eväitä yrittäjäksi ryhtymiseen. (Luttinen 2020.). Yhteisöpedagogit arvioivat työnantajan arvostuksen tutkintoa kohtaan vuonna 2013 keskiarvolla 3,7. Seuraavina vuosina keskiarvo nousi yhdellä desimaalilla (vuonna 2014 keskiarvo oli 3,8 ja vuonna 2015 keskiarvo oli 3,9). Työelämävalmiuksiin yhteisöpedagogit olivat tyytyväisempiä (vuonna 2013 keskiarvo oli 4,0, vuosina 2014 ja 2015 keskiarvo oli 4,1). Alin keskiarvo saatiin yhteisöpedagogien arvioidessa tutkinnon tarjoamia eväitä yrittäjyyteen (vuonna 2013 keskiarvo oli 2,4, vuonna 2014 keskiarvo oli 2,6 ja vuonna 2015 keskiarvo oli 2,5). Näistä tuloksista voitaneen päätellä, että yhteisöpedagogit halusivat työnantajien tuntevan tutkinnon paremmin. Lisäksi näytti siltä, että yhteisöpedagogit kokivat tutkinnon antaneen melko hyvin valmiuksia työelämää varten. Tutkimukseen osallistuneiden yhteisöpedagogien mielestä tutkinto ei kuitenkaan anna valmiuksia yrittäjänä toimimiseen. (Luttinen 2020.) Vuoden 2015 vastausten perusteella Humakin tutkinnoista yhteisöpedagogi (AMK)- tutkinto tunnettiin heikoimmin omalla alallaan, vaikka se antoi tutkimukseen vastanneiden mukaan parhaimman jatko-opintokelpoisuuden. (Luttinen 2020).

Vuonna 2020 toteutetussa tutkimuksessa selvitettiin, kuinka hyvin yhteisöpedagogitutkinto tunnettiin. Tutkimuksen keskiarvoksi tuli 3,7, joten vastaajat eivät kokeneet tutkintoa riittävän tunnetuksi. Kyselyyn osallistuneet kirjoittivat myös avoimia mielipiteitään tutkinnosta:

Tyytyväisenä olen saanut seurata, että yhteisöpedagogi AMK on tullut osaksi työnantajien jo ennalta määrättyjä vaatimuksia eikä ole enää vain sosionomi tai muu vastaava vaan mainitaan nimeltä yhteisöpedagogi. Myös pelkästään sillä nimikkeellä haetaan jo osaajia. (Luttisen kyselyyn vastannut 2020.)

Tutkinto antaa hyvät valmiudet hakea työpaikkoihin nuorisoalalla. Sosiaali- ja terveysalalla sosionomit ovat paremmin tunnettuja ja edelleen halutumpia. (Luttisen kyselyyn vastannut 2020.)

Asteikolla 0 – 10 (0=en ollenkaan ja 10 = erittäin mielelläni) mitattiin, miten mielellään yhteisöpedagogit suosittelisivat tutkintoa muille, jolloin keskiarvoksi saatiin 6,8. Näiden tulosten mukaan yhteisöpedagogit kyllä suosittelisivat tutkintoa eteenpäin, vaikka heidän mielestään tutkinnon tunnettavuudessa on vielä parannettavaa. (Luttinen, 2020.)

Kyselyyn vastanneet antoivat seuraavia ohjeita yhteisöpedagogiksi opiskeleville:

Rohkea verkostoituminen, itsensä johtaminen muuttuvissa tilanteissa, raportoinnin taito ja erilaisten työkavereiden yhteistyön tukeminen.

Ammatillisen ylpeyden vahvistaminen, ettei lähdetä AMK-tason opinnoilla tekemään ammatillisen keskitason töitä pienellä palkalla.

Verkostoitumisen taitoa

Muutosjohtaminen, kriisityö

Oma-aloitteisuus, uuden oppiminen, tiedonhaku, itseohjautuvuus, joustavuus

Ihmissuhdetaitoja ja tunnetaitoja (koottu Luttisen kyselyyn vastanneilta, 2020)

Oli myös nähtävissä, että yhteisöpedagogi (AMK) oli tullut osaksi työnantajien jo ennalta määrittämiä tutkintovaatimuksia, jolloin kelpoisuusvaatimuksissa oli mainittu ”sosionomi tai yhteisöpedagogi”. Huomattavaa on, että pelkällä yhteisöpedagogin nimikkeellä oli jo haettu osaajia. (Luttinen, 2020.)

4 YHTEISÖPEDAGOGIEN TYÖLLISTYMINEN

Yhteisöpedagogit ovat työllistyneet valmistumisensa jälkeen varsin hyvin. Aiemmin Nikoskinen (2008) on todennut yhteisöpedagogien työllistyvän hyvin valmistumisen jälkeen: perhetyö, nuorisotyö, lastensuojelutyö sekä koulut (Nikoskinen 2008, 45–46). Kuntien ja järjestöjen lisäksi yhteisöpedagogit voivat työllistyä myös yksityisten yritysten palvelukseen (esim. yksityiset perhekodit) tai voivat vastata myös kolmannen sektorin järjestötyön tekemisestä. Kunnilla yhteisöpedagogit työllistyvät enimmäkseen nuoriso- ja vapaa-aikatyön tekemiseen. Monipuoliset työtehtävät ovat väyliä päästä kyseisen alan työmarkkinoille ja uusiin työtehtäviin. (Herranen & Määttä 2009, 60–61.) Väisänen ja Määttä vuonna 2015 tehdyssä tutkimuksessa Humakista valmistuneista yhteisöpedagogeista neljä viidestä työllistyi puolen vuoden sisällä valmistumisesta ja puolet työllistyi heti valmistumisen hetkellä (Väisänen & Määttä 2015, 17).

Työskennellessään harjoitteluissa erilaisissa toimintaympäristöissä yhteisöpedagogit oppivat huomioimaan sosiaalisen ja kulttuurisen ympäristön vaikutuksen ja käyttämään tukimuotoja (mm. erityinen tuki ja psykososiaalinen tuki) ihmisen kasvuun ja kehitykseen (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 15). Tämä toteutuu esimerkiksi tilanteessa, jossa yhteisöpedagogi ottaa koko perheen toimintaan mukaan esimerkiksi melontaretkelle, hän vahvistaa perheenjäsenten välisiä siteitä ja tukee lapsen tai nuoren mahdollisuutta turvalliseen kasvuun tai kehitykseen. Pedagogisen työn osaamiseen vaaditaan tietoa yksilön kasvusta ja kehityksestä ja sen vaikutuksesta hänen elämänsä kulkuunsa. Myös työ vaatii vuoropuhelua yksilön kanssa, yksilön kohtaamista ja hänet huomioon ottamista. (Mehtonen 2011, 21.)

4.1 Järjestöt

Kansalais- ja järjestötoiminnan tärkein osa-alue on yhteisöllinen toiminta. Yhteisöllinen toiminta on keskeisessä osassa harrastus- ja vapaaehtoisryhmiä, yhdistyksen hallituksen työskentelyssä, kun järjestetään tapahtumia, johdetaan järjestöjen työyhteisöä, tuotetaan palveluita ja organisoidaan suuria mielenosoituksia. Yhteisöpedagogi-opiskelijoiden (ylempi AMK) ajatusten mukaan tärkeimpiä asioita järjestötoiminnassa ovat järjestöjen välinen yhteistyö sekä rajat ylittävä yhteistyö muihin toimijoihin. Järjestöjen äänen kuuluviin nostaminen on tärkeää sekä järjestöjen roolien huomioiminen vaikutettaessa yhteiskunnan epäkohtiin. (Laitinen 2020.)

Yhteisöpedagogikoulutus tuottaa arvostavan kohtaamisen ammattilaisia nuoriso- ja järjestötyöhön, jossa tarvitaan tietoa yksilön kasvuun, kehitykseen ja hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä

sekä ehkäisevän työn sovellusmahdollisuuksia erityisesti nuorten parissa tehtävässä työssä (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018–2024, 7).

Järjestö- ja nuorisotyössä toteutettava sosiaalinen vahvistaminen on työtä, jota tehdään kasvatuksellisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta sekä yhteistä toimintaa ihmisten ja yhteisöjen kanssa. Sosiaalisella vahvistamisella pyritään parantamaan ihmisten elämää, ja sitä toteuttamassa voivat olla esimerkiksi yhteisöpedagogit. (Mehtonen 2011, 16.) Lundbomin ja Herrasen mukaan sosiaalinen vahvistaminen ei ole ikäsidonnaista, vaan sitä kohdistetaan ihmisen koko elämänsä vaiheissa sosiaalista vahvistamista. Sosiaalinen vahvistaminen ei tarkoita mittavia toimenpiteitä ja asioita, vaan se on muiden ihmisten antamaa ohjausta, tukea ja neuvoja oikealla hetkellä. (Lundbom & Herranen 2011, 6, 16.) Seppälän (2011) mukaan kansalaistoiminta on sosiaalista vahvistamista parhaimmillaan. Järjestöissä toimiminen lisää sosiaalista pääomaa, joka vastaavasti edistää sosiaalista vahvistumista. (Seppälä 2011, 162.) Sosiaalinen pääoma koostuu kolmesta osasta: sosiaalisista verkostoista ja niiden organisoitumisen tavoista, luottamuksen sekä normatiivisten sääntöjen ja vastavuoroisten odotusten pohjalta (Ilmonen 2000, 10). Vaikka järjestöjen ensisijainen tavoite ei ole lisätä sosiaalisella vuorovaikutuksella hyvinvointia, niin yhdessä toimiminen ja muiden kanssa oleminen luo hyvinvointia. Osallistuminen järjestöjen toimintaan myös toimii ennaltaehkäisevänä tekijänä syrjäytymisessä, koska järjestöissä toimivat kiinnittyvät helpommin osaksi yhteiskuntaa. Järjestöt antavat myös mahdollisuuksia harjoitella vaativia tehtäviä, joista on hyötyä muillakin elämän osa-alueilla. (Seppälä 2011, 162.)

Monet yhteisöpedagogit työllistyvät järjestöihin, koska järjestötyössä tarvitaan hyviä verkostoja yhteistyön tekemiselle sekä tiedon jakamiselle. Verkostotoiminnan tukipilarina toimii henkilökohtaiset vuorovaikutustaidot. Henkilökohtaisissa vuorovaikutustaidoissa osataan luoda kontakteja erilaisiin ihmisiin ja osataan esittää järjestön kannalta sen tärkeimmät tavoitteet. Työssä vaaditaan moniammatillisia taitoja oman alansa asiantuntijuutta sekä teorian ja kokemuksen kautta tullutta tietopohjaa. Järjestötoiminnan osaaminen rakentuu tietojen, taitojen ja asenteiden pohjalta, jotka määräytyvät jokaisen järjestön oman toiminnan pohjalta.

Yhteisöpedagogien yhteiskunnallisesta tarvittavuudesta on esitetty myös eriävä mielipide. Katajisto (2009) kirjoittaa epäilyksensä järjestö- ja nuorisotyöhön erikoistuneen yhteisöpedagogin tarpeellisuudesta yhteiskunnassa. Hän ihmettelee myös sitä, millaisia taitoja nuorisotyöhön erikoistuneilla yhteisöpedagogeilla voi olla. Kuitenkin Katajisto ammatillisen viihtekeyksen ottamisen osaksi omaa työtä rakentaa kansalaistoiminnassa vaadittavaa

ammattillisuutta. (Katajisto 2009, 209.) Nykytilanteessa Tervo (2021) toteaa yhteisöpedagogeille olevan tarvetta ja kysyntää ihmistyön ammattilaisina varsinkin nyt, kun palataan koronan jälkeen kohti normaalia. Monet nuoret ovat viettäneet toista vuotta näkemättä kavereitaan, mikä on nuorille todella pitkä aika. Koronan takia monilla nuorilla ovat sosiaaliset suhteet vähentyneet vain omaan perheeseen, joten mielenterveysongelmat ovat kasvussa. (Tervo 2021).

4.2 Sosiaaliala

Yhteisöpedagogit voivat työskennellä monissa nuorten kasvua ja kehitystä tukevissa tehtävissä huomioiden sen, että Sosiaalihuoltolaki (817/2015) määrittelee tietyt ammattinimikkeet suojaetuiksi ammattinimikkeiksi sosiaalialalla. Näitä kutsutaan yleisesti nimellä nimikesuojatut sosiaalihuollon ammattihenkilöt. Näihin ammatteihin kuuluvat mm. sosiaalityöntekijät ja sosionomit. Ammattinimikesuojatut tehtävät ovat tehtäviä, joita voi tehdä ainoastaan henkilöt, joilla kyseinen tutkinto on. (NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry 2017.)

Sosionomin ammattia voi esimerkiksi harjoittaa ainoastaan Sosionomi (AMK) -tutkinnon tai sitä edeltävän opistotasaisen tutkinnon suorittanut henkilö.

Niillä ammattinimikkeillä toimittaessa, joita ei edellä ole mainittu suojaetuiksi, riittää siis tehtävään soveltuva koulutus. Tehtävään soveltuvan koulutuksen määrittelee puolestaan työnantaja. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että yhteisöpedagogi voi toimia lastentarhassa lastenhoitajan ammattinimikkeellä, vaikka tehtävää aiemmin hoitanut henkilö olisi työskennellyt nimikesuojatulla lähihoitajan ammattinimikkeellä. Työnantajan on kuitenkin mahdollistettava eri nimikkeellä toimiminen. Vastaavasti kotihoidossa ja -palveluissa sekä kehitysvammaisten parissa voi työskennellä myös muilla ammattinimikkeillä, vaikka työnkuva olisi käytännössä pitkälti sama, kuin nimikesuojatulla ammattinimikkeellä. (NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry 2017.)

Sosionomin tutkinto tarjoaa 66 mahdollista ammattia asiakas- ja potilastyössä, kun taas yhteisöpedagogeilla vastaavia ammatteja on 32. Vaikka sosionomin tutkinto antaa enemmän valmiuksia työskennellä sosiaali- ja terveysalalla, myös yhteisöpedagogin tutkinto antaa siihen mahdollisuuden. (töissä.fi 2021). Yhteisöpedagogi voi siis toimia sosiaalialalla ainoastaan sellaisissa työtehtävissä, joita ei ole laissa säädetty suojaetuiksi, joten hän ei voi siis käyttää työssään kyseisen ammattinimikkeen nimeä. Suojattuja työtehtäviä ovat *sosiaalityöntekijä, geronomi, sosionomi, lähihoitaja, kodinhoitaja ja kehitysvammaisten hoitaja*. Näissä suojaamatto-

missa ammattinimikkeissä työtehtävään riittää alan soveltuva koulutus, jonka määrittelee työnantaja. (NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry. 2017.) Yhteisöpedagogin tehtävänä voi olla esim. osallisuuden vahvistaminen nuorten verkostoissa. Rannon (2010) mukaan nuorten osallisuuden avaintekijä on heidän osallisuutensa vahvistaminen arjessa, joka edellyttää yhteistyötä kaikilta nuorten kanssa työskenteleviltä tahoilta: koululta, kunnalliselta nuorisotoimelta ja muualta nuoren sosiaalisesta ympäristöstä. Nuoret, jotka kokevat osallisuutensa merkitykselliseksi ja mielekkääksi, haluavat osallistua yhteiskunnan toimintaan myöhemminkin. (Ranto 2010, 89.)

4.3 Opetus- ja kasvatustila

Yhteisöpedagogit tuntevat nuoret, nuorisokulttuurit, jotka tekevät nuorista omanlaisiaan sekä nuorten tavat toimia. Nuorten elämään osaksi pääseminen vaatii erilaisten pedagogisten keinojen käyttämistä, joiden avulla nuori tulee kuulluksi, nuorta kuunnellaan ja nuoren ja työntekijän vallitsee yhteys. (Kuivakangas 2009, 88.) Tärkeää on huolehtia nuorten tuntevan päivittäin arjessa olevansa osa yhteisöä, joten yhteisöllisyyttä pitää päivittäin rakentaa ja vahvistaa (Kuivakangas 2009, 92). Tuomela (2016) kuvaa, miten yhteisöpedagogit yhdistävät nuoren kasvun ja kehityksen vaikutuksen henkiseen turvallisuuteen. Henkisen turvallisuuden edistämiseksi on sekä ymmärrettävä koulun asettamat tavoitteet että kunnioitettava vanhempia heidän kasvatustyössään. Henkinen turvallisuus rakentuu yhteisymmärryksessä vanhempien kanssa sekä oppilaan kykyä luottaa aikuiseen. (Tuomela 2016, 23.)

Yhteisöpedagogien sijoittuminen perusopetuksen kentälle on vahvistunut monien hankkeiden kautta. Yksi tällainen on lukuvuonna 2021–2022 pilotoitava Sitouttava koulu yhteistyö-hanke, joka jalkautetaan seuraavan lukuvuoden aikana pilottihankkeiden tulosten perusteella (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021). Kuten Kauhanen (2011) kirjoittaa, yhteisöpedagogit ovat kouluissa aikuisia, joilla on aikaa kuunnella nuoria. Hänelle ei tarvitse varata aikaa jakaakseen surjaan, vaan hänellä on aikaa kuunnella nuoria. Yhteisöpedagogi toimii koulussa ”silminä ja korvina”, jotka ohjaavat tarvittaessa nuoret ammattilaisten luokse. Hän myös huomaa opettajia helpommin kiireisen arjen keskeltä nuoret, jotka ovat yksinäisiä, nuoret, joita kiusataan ja nuoret, jotka tarvitsevat muuta ehkäisevää tukea. (Kauhanen 2011, 18.)

Perusopetuslaki (21.08.1998/628) määrää opetuksen tavoitteesta tukea oppilaiden kasvua ihmisyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja (FINLEX, 1998). Yhteisöpedagogi voi olla mukana toteuttamassa perusopetuksen lakisääteistä tehtävää tukemassa oppilaan kasvua vastuulliseksi ja eettiseksi yhteiskunnan jäseneksi (Kauhanen 2011, 11).

Koulupäivän aikana ja sen jälkeen tapahtuvassa toiminnassa on monia mahdollisuuksia yhteisöpedagogien ammattitaidolle. Kuten Leppälä ja Virkkala (2017) kirjoittavat, yhteisöpedagogit ovat myös työllistyneet koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajiksi, koulunkäynninohjaajiksi sekä koulunkäynninavustajiksi (Leppälä & Virkkala 2017, 160). Yhteisöpedagogien ammattitaito on vahvasti nuorisotyössä, joten sitä voidaan hyödyntää koulupäivien aikana myös kouluissa tehtävään nuorisotyöhön (Kuivakangas 2009, 88). Koulun ja nuorisotyön välinen yhteistyö on kehittymässä persoonatasolta rakennetasolle. Persoonakeskeisessä toiminnassa nuorisotyöntekijällä ja koululla on molemminpuolinen luottamus ja välien ollessa hyvät, toiminta lähtee henkilöistä. Rakennekeskeisessä toiminnassa henkilön luoman toiminnan sijaan luodaan vuodelle toimintasuunnitelma, josta näkyy vuodelle luodut toiminnat ja tavoitteet. (Kiilakoski 2016, 14.)

”Mä näen sen nuoren yksilönä. Semmosena yksilönä, joka ensiks on koulussa, sitte se lähtee koulusta pois ja viettää vapaa-aikaa. Sit se elää. Se on semmonen kokonaisuus, yksilö, joka pyörii tässä kaikessa. (Nuorisotyöntekijä).”

”Ei haluta lähteä siihen, että se yhteistyö ois pelkästään tämmöstä ongelmalähtöstä ja kohdennettua, vaan että se nimenomaan olis kaikille, ja ois enemmänkin sieltä yhteisöllisyyden näkökulmasta. (Nuorisotyöntekijä). ” (Kiilakoski 2016, 88.)

Nuorisotyöntekijän ja nuoren kohtaaminen koulussa voi olla kevyempää ja rennompaa kohtaamista kuin muilla koulun työntekijöiden ja nuoren välillä. Hänellä ei ole opettajien arviointivelvoitetta, joten nuorisotyöntekijä on turvallinen ja luotettava aikuinen. Koulun tarjoamat hyvinvointipalvelut voivat nuoren mielestä tuomita hänet ikätovereidensa silmissä hakiessaan apua, joten nuorisotyöntekijää uskalletaan lähestyä ilman pelkoa leimaamisesta. Nuorisotyöntekijöiden työ koulussa ei ole ongelmakeskeistä, vaan hän pyrkii ennaltaehkäisemään niiden syntymistä. (Kiilakoski 2016, 88.)

Oppivelvollisuuden muutoksen myötä yhteisöpedagogeilla on mahdollisuus työllistyä nivelvaiheeseen peruskoulun ja toisen asteen välillä. Tämä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

(TUVVA) uudistuu 01.08.2022 alkaen yhdistäen aiemmat nivelvaiheen koulutukset eli perusopetuksen lisäopetuksen eli kymppiluokan, lukioon valmentavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA). (Opetushallitus 2021.)

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus eli TUVVA-koulutus on suunnattu sekä oppivelvollisille, että muille valmentavaa koulutusta tarvitseville. Koulutuksen kesto on enintään vuosi, mutta opiskelija voi siirtyä jo aiemmin opiskelemaan lukio- tai ammatilliseen koulutukseen. Opiskelija voi siirtyä lukioon tai ammatillisiin opintoihin, kun hän on saavuttavat tarvittavat valmiudet ja tietää, mitä haluaa opiskella.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen lisäksi eli TUVVA-koulutuksen aikana opiskelija voi tarkentaa suunnitelmiaan jatko-opinnoista, korottaa perusopetuksen arvosanoja ja opiskella lukio- ja ammatillisesta koulutuksesta. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden perusteella. (Opetushallitus, 2021.)

Oppivelvollisuus uudistus mahdollistaa uusia toimintatapoja ja edellyttää moniammatillista otetta syrjäytymisriskissä olevien nuorten sitouttamisessa koulutukseen. Tässä tilanteessa yhteisöpedagogeilla on paljon annettavaa inklusiivisella otteella. Rothuizen & Harbo (Kuvio 1) ovat kuvanneet inklusiivista kehämäistä työtettä, jota yhteisöpedagogi voisi käyttää TUVVA-koulutukseen hakeutuvien nuorten tukemisessa. Tavoitteena on katkaista kohderyhmän negatiivinen kierre toteuttamalla inklusiivisia ympäristöjä mahdollistaen kaikkien yksilöiden osallistumisen. Lisäksi inklusiivinen vuorovaikutus kutsuu kaikki mukaan saaden aikaan yhteisöllisyyden kokemuksia. Toiminnassa korostuu *head* (käytettävissä oleva tieto), *heart* (tunteet, jotka aktivoivat toimintaa) ja *hands* (työskentely toimivat tiedon ja tunteiden aktivoimina). (Rothuizen & Harbo 2017, 10.) Kehän mukaan pedagogin rooli muuttuu ohjaajasta yhdeksi osallistujaksi (Mickelsson 2019, 5), jolloin kaikki toimivat saman tavoitteen suuntaisesti.

Kuvio 1. Pedagogi työskentelee "sillanrakentajana ja yhteyksien mahdollistajana" saadakseen "asiakkaan" negatiivisesta kehästä pois. Käytetty tekijän luvalla (Rothuizen & Harbo 2017)

Yhteisöpedagogin osaamista voidaan hyödyntää TUV A-koulutuksen toteuttamisessa etenkin ”rakentamalla siltoja” nuorten ja oppilaitosten välillä (esim. seuraamalla, että oppilaitoksen ja koulutusohjelman rakenteet tukevat opiskelijoiden osallisuutta) ohjaamalla opiskelijoita jopa ”vierestä”. Lisäksi yhteisöpedagogit voivat tukea nuorten vuorovaikutusta osallistamalla tarvittaessa nuorten opiskelupäiviin.

4.4 Muita työllistymismahdollisuuksia

On eri asia osata meloa, kuin ohjata melontaa turvallisesti. (Lehtonen & Röksä 2017).

Yhteisöpedagogit voivat myös työllistyä seikkailukasvattajiksi Suomen Nuorisokeskuksiin, joiden puitteissa lisätään ryhmien hyvinvointia parantamalla esim. leirikoululaisten ryhmähenkeä ja mahdollistamalla osallistujille onnistumisen kokemuksia. Humakin *Adventure and Outdoor Education*- koulutus pätevöittää myös oman yrityksen perustamiseen, eli luonto- ja elämysalan yrittäjäksi. (Humak 2020.)

Siteeraan Piispalaa opinnäytetyössä, koska se on yksi Suomen Nuorisokeskuksista, joka järjestää seikkailukasvatustoimintaa. Seikkailukasvatus opettaa taitoja, miten toimia yhteisön jäsenenä ja samalla haastaa itsensä. Seikkailukasvatuksessa tuetaan osallistujaa tavoitteissa ja toiminnassa onnistumisessa ja ottamalla vastuuta oman toiminnan lisäksi ryhmän yhteisestä toiminnasta. Ryhmään jäsenet oppivat toinen toisiltaan ja löytävät yhdessä oivalluksia ja ratkaisuja. (Suomen Nuorisokeskusyhdistys ry. 2021.) Piispalan Pieneläinkoti Pihka on paikka, jossa ryhmien jäsenet pääsevät yhdessä toimimaan eläinten ja luonnon parissa. Pihkassa toteutuu Piispalan Creen Care-ajattelun ydin. Pihkassa ryhmien jäsenet pääsevät tekemään oikeita tällitöitä karsinoiden siivoamisesta eläinten ruokkimiseen. (Piispala 2021.)

Pääosin ulkona luonnossa tapahtuva seikkailutoimintamme on tavoitteellista ja turvallista toimintaa. Se on kasvatustapa, joka sisältää aktiivista tekemistä, uusia tilanteita sekä onnistumisen kokemuksia. Luonto- ja seikkailuaktiiviteeteissamme osallistuja pääsee muun muassa haastamaan itseään Piispalan 12 metriä korkeassa kiipeilytornissa, kehittämään omia taitojaan turvallisesti metsässä sekä tavoittelemaan uusia kokemuksia ja elämyksiä kauniissa Keski-Suomen luonnossa. Nuorisokeskustoiminnan taustalla vaikuttava elämyspedagogiikka on kokonaisvaltaista, tavoitteellista opetusta, jossa yhdistetään luonnon, ympäröivän yhteisön ja liikunnan kasvatumahdollisuus, ja se soveltuu kaikenlaisille ryhmille. (Nuorisokeskus Piispala 2021.)

Lehtonen & Röksä (2017) ovat määritelleet seikkailukasvatuksen menetelmäksi, jossa hyödynnetään ulkoilua ja aidoissa ympäristöissä tapahtuvia aktiviteetteja. Seikkailukasvatus jakautuu

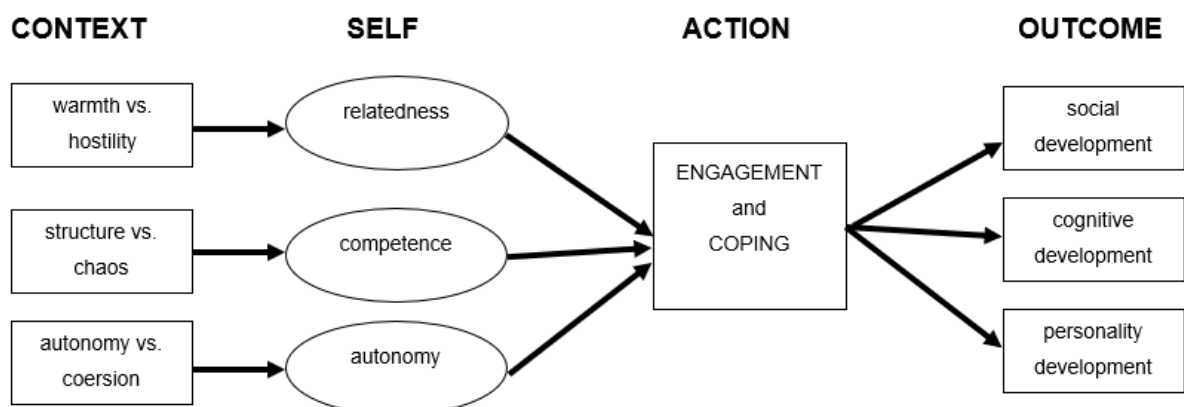
kolmeen kokonaisuuteen: ympäristökasvatukseen, yksilön ominaisuuksien kehittämiseen sekä ryhmän toiminnan kehittämiseen. Koulutuksen tavoitteena on osaava seikkailukasvatuksen ohjaaja, joka hallitsee eri lajien teknisiä taitoja, huomioi turvallisen toiminnan valitussa aidossa ympäristössä, on sosiaalisesti taitava sekä ottaa ympäristöasiat huomioon. (Lehtonen & Röksä 2017.)

Nuorisolaki määrittelee nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemista, aktiivisen kansalaisuuden edistämistä sekä nuoren kasvu- ja elinolojen parantamista. (Kauhanen 2011, 12.) Hänen mukaansa oppimisympäristöjen vieminen luokkahuoneiden ulkopuolelle auttaa nuoria löytämään paremmin omia vahvuuksiaan ja löytämään uusia onnistumisen kokemuksia (Kauhanen 2011, 12–13). Luonnossa liikkuminen lisää hyvinvointia edistäviä tekijöitä, jonka seurauksena ihmisten mieliala paranee ja lopulta se parantaa ihmisten hyvinvointia. Luontokokemuksista saadaan positiivisia kokemuksia ja vastaavasti negatiiviset kokemukset poistuvat. Myös esteettömyys tarjoaa kaikille ihmisille mahdollisuuden nauttia luonnossa liikkumisesta. (Sormo 2017, 15–16.)

“I really like how you learn to combine the outdoor activities with the education. You learn to use outdoor activities for educational purposes”, kertoo kolmannen vuoden opiskelija. (Muurinen 2020.)

“Guides and facilitators want to take participants to the edge of the unknown where they have room for growth”, ilmaisee Adventure and Outdoor Education-koulutuksen opiskelija. (Muurinen 2020.)

Yhteisöpedagogit voivat tukea kognitiivisen ja emotionaalisen hyvinvoinnin kehittymistä työotteellaan ja huomioiden psykologiset perustarpeet. Skinner & Edge (2002) kuvaavat motivaatiomallissaan (Kuvio 2), sosiaalisen, kognitiivisen ja persoonallisuuden kehitystä, kun kolme psykologista perustarvetta huomioidaan toiminnassa.

Kuvio 2. A Motivational Model of Context, Self, Action, and Outcomes (Skinner & Edge, 2002, käytetty tekijän luvalla)

Motivaatiomallissa huomioidaan psykologisen hyvinvoinnin tarpeet. Ympäristön ohella yksilölliset tarpeet (autonomia, ihmisten väliset suhteet ja kyky tuntea onnistuvansa tehtävässään) vaikuttavat siihen, miten yksilöt sitoutuvat tehtäviin tai hallitsevat arkeaan saaden aikaan niin yksilöllistä, sosiaalista ja kognitiivista kehittymistä.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tämä opinnäytetyöni käsittelee vastaajien ajatuksia ja käsityksiä Humakista sekä yhteisöpedagogin koulutuksesta ja tehtäväkentästä. Niiden perusteella esitän mahdollisia kehittämissuhteita Humakin viestinnälle koskien yhteisöpedagogikoulutuksesta tiedottamista ja markkinointia tuleville opiskelijoille.

Hyvä markkinointi koostuu sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä tavoittaakseen kohderyhmän. Sisäinen viestintä tapahtuu organisaation sisällä ja se on ja vuorovaikutuksen edistämistä organisaation jäsenten välillä, joka edistää mahdollisuutta välittää tietoa organisaation sisällä. Ulkoisessa viestinnässä kohderyhmä on organisaation ulkopuolella. Ulkoisessa viestinnässä pyritään tavoittamaan organisaation ulkopuolella olevat ihmiset, jotta nämä kuulisivat markkinoitavasta tuotteesta tai palvelusta, tässä tapauksessa Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. (Niskanen 2019, 15.)

Tämä opinnäytetyö sisältää myös pienimuotoisen ihmistieteisiin liittyvän tutkielman. Selvitettäessä ihmistieteiden ja luonnontieteiden samanlaisuutta ja eroja, voidaan niitä tarkastella usealla eri tasolla. Yleisimmin ihmistieteissä käytetään ymmärtävää lähestymistapaa, jossa inhimillisiin toimijoihin vaikuttaa jossain määrin myös oma näkökulma. (Raatikainen 2005, 1–2.) Lisäksi työ on pragmaattinen, koska se tuottaa Humakille tietoa siitä, tarvitaanko lisää tiedottamista yhteisöpedagogin koulutukseen liittyvistä asioista.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tässä opinnäytetyössä halusin selvittää yhteisöpedagogien, yhteisöpedagogin koulutuksen ja tehtävien tunnettavuutta. Lisäksi selvitin kyselyllä vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogien ja sosionomien koulutuksen ja tehtävien eroista. Käytin kvantitatiivista tutkimusotetta. Lähdemateriaali koostuu suurimmaksi osaksi Humakin tutkimuksista ja raporteista ja tuki kyselyäni. Mittarina käytin sähköistä kyselylomaketta, joka oli jaettu syksyllä 2020. Pohdinnassa peilaan saamiani tuloksia.

Käsityksiä yhteisöpedagoogeista kartoitin seuraavilla kysymyksillä:

- Kysymys 1. Tunnettaanko Humak yhteisöpedagogikoulutuksen järjestäjänä?
- Kysymys 2. Tunnistetaanko Humakin kampukset?
- Kysymys 3. Tunnettaanko yhteisöpedagogikoulutusta?

Kysymys 4. Tunnettaanko henkilöitä, joilla on yhteisöpedagogin koulutus?

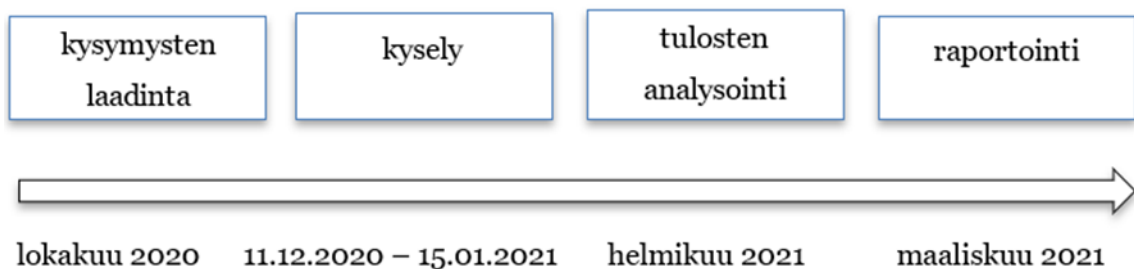
Kysymys 5. Tunnistetaanko yhteisöpedagogin ja sosionomin ero?

Kysymys 6. Millaisia ominaisuuksia yhteisöpedagogeilta edellytetään?

Kysymys 7. Mihin tehtäviin yhteisöpedagogien ajatellaan sijoittuvan?

5.2 Tutkimusasetelma ja aikataulu

Opinnäytetyössä kartoitettiin kyselyn avulla yhteisöpedagogikoulutuksen tunnettavuutta. Kysely laadittiin syksyllä 2020.

Kuvio 3. Opinnäytetyön aikataulu

5.3 Mittari

Tätä tutkielmaa varten laadin oman kyselylomakkeen eli mittarin (liite 1). Muokkasin kysymyksiä useampaan kertaan, jotta kysymykset olisivat riittävän selkeitä ja yksiselitteisiä ja vastaisivat mahdollisimman hyvin tutkielman tavoitteeseen.

Toteutin kyselyn ns. mukavuusotannalla sosiaalisen median (Facebook) kautta kahden henkilön verkostoissa, joista toinen oli omani. Oma verkostoni käsitti sekä ystäviäni että opiskelukaaveeritani ja toisen henkilön verkosto koostui suureksi osaksi kasvatus- ja koulutusalan ammattilaisista.

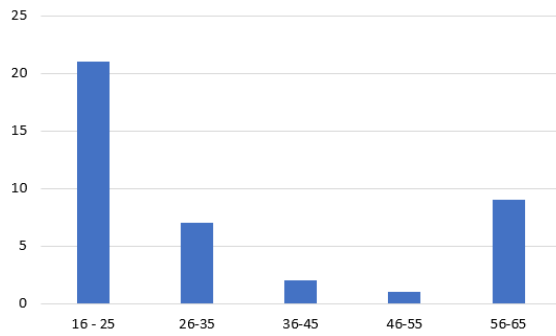
Kysymyksillä 1–4 mittasin vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogien koulutuksesta (esim. Oletko kuulleet yhteisöpedagogikoulutuksesta?). Nämä kysymykset olivat kvantitatiivisia. Kysymykset 5–7 olivat avoimia kysymyksiä, joilla kartoitin vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogin ja sosionomin eroista. Lisäksi kartoitin kyselyssä vastaajien taustoja (esim. Mihin ikäryhmään kuulutte?)

5.4 Kyselyn kohderyhmä

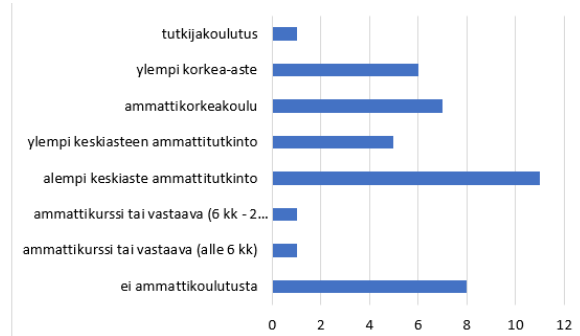
Päätin toteuttaa kyselyn sosiaalisen median kautta (Facebook) kahden henkilön verkostoissa. Yhteensä verkostoissa oli kontakteja 755, joskin osa kontakteista oli yhteisiä. Oman verkostoni (lähinnä nuoremmat vastaajat) kautta mahdollisesti tulevat vastaukset kuvaisivat sitä, olenko lainkaan välittänyt tietoa yhteisöpedagogeista omaan ystävä- ja tuttavapiiriini. Toinen verkosto koostui lähinnä vanhemmista vastaajista, jotka enimmäkseen työskentelivät opetuksen ja koulutuksen parissa. Suurimmalle osalle oppilaanohjaus ja koulutukseen ohjaaminen olivat osa työnkuvaa. Tämän vastaajajoukon ajatukset ja tietoisuus yhteisöpedagogeista ja tehtäväkentästä kiinnosti myös siksi, että perusopetukseen on haettu monien hankkeiden kautta uusia ammattiryhmiä tukemaan oppilaita perusopetuksen suorittamisessa ja koulu yhteisöön sitoutumisessa.

Tämä otanta oli yksinkertainen ja helposti toteutettavissa oleva tapa tavoittaa kerralla monia vastaajia. Tällaisella ns. mukavuusotannalla vastaajien saaminen kyselyyn oli toteutuksen kannalta helppo vaihtoehto. Kyselyn jakaminen sosiaalisessa mediassa tavoitti suuren kohderyhmän. Lisäksi kukin pystyi vastaamaan itselleen sopivana ajankohtana. Vaikka mukavuusotanta oli tässä tutkimuksessa toimiva vastaajien saavuttamiseksi, tuo se aina tutkimukseen omat haasteensa. Raportoitaessa tuloksia on huomioitava, että otos ei ole edustava eivätkä tulokset siten ole yleistettävissä, koska toinen Facebook-verkosto koostui enimmäkseen koulutusalan ammatillisista ja oma Facebook-verkostoni yhteisöpedagogiopiskelijan omasta sosiaalisesta piiristä. En saanut ensimmäisellä vastauskerralla riittävästi vastauksia vastausten analysointia varten ja pyysin vastauksia kyselyyn kolme kertaa, eli ”karhusin” vastauksia kahdesti.

Kyselyyn vastasi viisi miestä (12 %), 33 naista (82 %), yksi vastaaja ilmoitti olevansa muunsukupuolinen (3 %) ja yksi ei kertonut sukupuoltaan (3 %). Suurin osa kyselyyn vastanneista kuului ikäryhmään 16–25-vuotiaat (Kuvio 4). Vähiten vastaajia oli ikäryhmässä 46–55-vuotiaat. Suurin vastaajaryhmä oli suorittanut alemman keskiasteen tutkinnon (Kuvio 5).

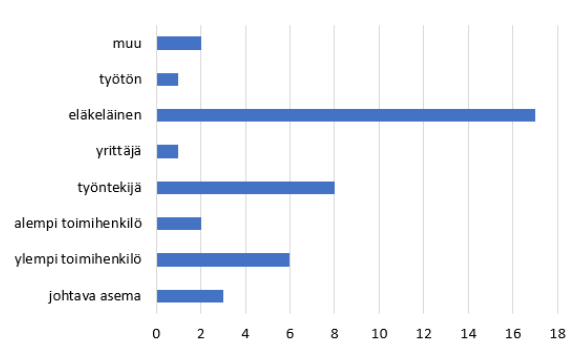

Kuvio 4. Vastaajien ikäryhmät

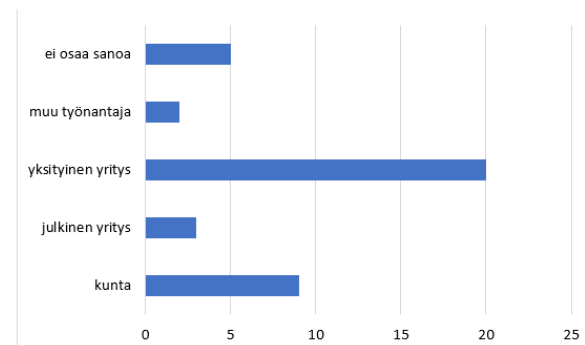

Kuvio 5. Vastaajien koulutustaustat

Valtaosa työssä käyvistä vastaajista oli käynyt alemman keskiasteen tutkinnon, mutta laajin vastaajajoukko koostui opiskelijoista (Kuvio 6). Työelämässä olleet vastaajat olivat enimmäkseen töissä yksityisellä sektorilla (Kuvio 7).

Kuvio 6. Vastaajien ammattiryhmät

Kuvio 7. Vastaajien työnantajat

5.5 Toimenpiteet

Toteutin kyselyn Google Forms:illa ja jaoin sen Facebook:ssa joulukuussa 2020. Sain kyselyyn 40 vastausta määräaikaan mennessä. Siirsin vastaukset Excel-taulukkoon ja koodasin ne tilastollisen analyysin mahdollistamiseksi. Puuttuvan datan jätin merkitsemättä. Tämän jälkeen data siirrettiin SPSS 27-ohjelmaan Excel-tiedostosta analysointia varten.

Kysely sisälsi seitsemän kysymystä. *Kysymys 1* koski Humakin tunnettavuutta. Kysymyksessä oli kaksi vaihtoehtoa: oliko vastaaja kuullut Humakista vaiko ei. *Kysymys 2* käsitteli Humakin kampusten sijaintia. Kysymys oli monivalintatehtävä, jossa jokaisessa vaihtoehdossa lueteltiin useita kaupunkeja. Vaihtoehtoja oli 4, ja vastaukset pisteytettiin oikeiden kampusten perusteella. *Kysymyksessä 3* tiedusteltiin, onko vastaaja kuullut yhteisöpedagogin koulutuksesta. Kysymyksessä oli kaksi vaihtoehtoa: vastaaja oli kuullut tästä koulutuksesta tai ei ollut kuullut.

Kysymyksessä 4 tiedusteltiin, tunteeko vastaaja yhteisöpedagogeja: vastausvaihtoehdot olivat: tunti ja ei tuntenut.

Kysymyksissä 1, 3 ja 4 vastaukset koodattiin seuraavasti: *kyllä* sai arvon 1 ja *ei* sai arvon 2. *Kysymyksessä 2* vastauksen arvoksi merkittiin vastauksen sisältämän oikeiden kampusten lukumäärä.

Kysymys 5 käsitteli yhteisöpedagogin ja sosionomin eroa. Kyseessä oli avoin kysymys, joten vastaukset piti luokitella. Laadulliset avoimet vastaukset luokittelin parin kanssa. Jos vastaaja oli vastannut kysymysmerkillä, vastaus koodattiin luokkaan ”ei tiedä”. *Kysymyksen 5 vastaukset luokiteltiin seuraavasti: 1 = koulutus, 2 = asiakaskunta, 3 = tehtävän erot, 4 = ”sosionomi on sossu”, 5 = työssä tarvittavat tai henkilökohtaiset ominaisuudet, 6 = ei tiedä.* Tarkoituksena oli lajitella vastaukset vastaajien käsitysten mukaan. Tehtävien erot (luokat 3 ja 4) jaoin kahteen luokkaan, koska osa vastaajista kuvasi tehtäviä siten, että sosionomit yhdistettiin ainoastaan sosiaalityön kenttään jättäen muut mahdollisuudet nimeämättä. Yksi saaduista kyselyn vastauksista oli oletus sosionomin toimivan ”sossuna”, joten otin sen käyttöön luokitteluperusteena.

Kysymys 6 käsitteli vastaajien käsityksiä koskien yhteisöpedagogilta edellytettäviä ominaisuuksia. Kyseessä oli avoin kysymys, joten vastaukset luokiteltiin. Luokittelussa oli kaksi toteuttajaa. Jos vastaaja oli vastannut kysymysmerkillä, vastaus koodattiin luokkaan ”ei tiedä”. *Kysymyksen 6 vastaukset luokiteltiin seuraavasti: 1 = empatia (ymmärtää asiakkaiden tarpeet, kuunteleminen, tunneälykyys), 2 = yhteisöllisyys (vuorovaikutus, yhteistyötaidot, yhteiskunnallinen tietous), 3 = pedagogiset taidot (ohjaus, organisointi, tilannetaju, ihmisen kehityksen tunteminen), 4 = vastuullisuus ja aktiivisuus, 5 = persoonallisuus (joustavuus, luovuus, sosiaalisuus, positiivinen asenne, kärsivällisyys, avoimuus, oma-aloitteisuus, muuntautumiskyky) ja 6 = ei tiedä*

Samoin arvoitettiin *kysymykset 5–7*. Taustaa selvitetessä jokaiselle vastaukselle luettiin oma arvonsa, jonka mukaan vastaukset koodattiin Excel-taulukkoon.

Kysymys 7 käsitteli vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogien sijoittumisesta työelämään. Kyseessä oli avoin kysymys, joten vastaukset luokiteltiin. Luokittelussa oli kaksi toteuttajaa. Jos vastaaja oli vastannut kysymysmerkillä, vastaus koodattiin luokkaan ”ei tiedä”. *Kysymyksen 7 vastaukset luokiteltiin seuraavasti: 1 = julkinen sektori (nuorisotoimi, oppilaitokset, lastensuo-*

jelu, kehittämistehtävät, hankkeet, perhetyö), 2 = yksityinen sektori (kehittämistehtävät, hankkeet, lastensuojelu, perhetyö), 3 = kolmas sektori (seurakunta, järjestöt, kehittämistehtävät, hankkeet, perhetyö), 4 = monet erilaiset tehtävät, 5 = vaikea työllistyä ja 6 = ei tiedä

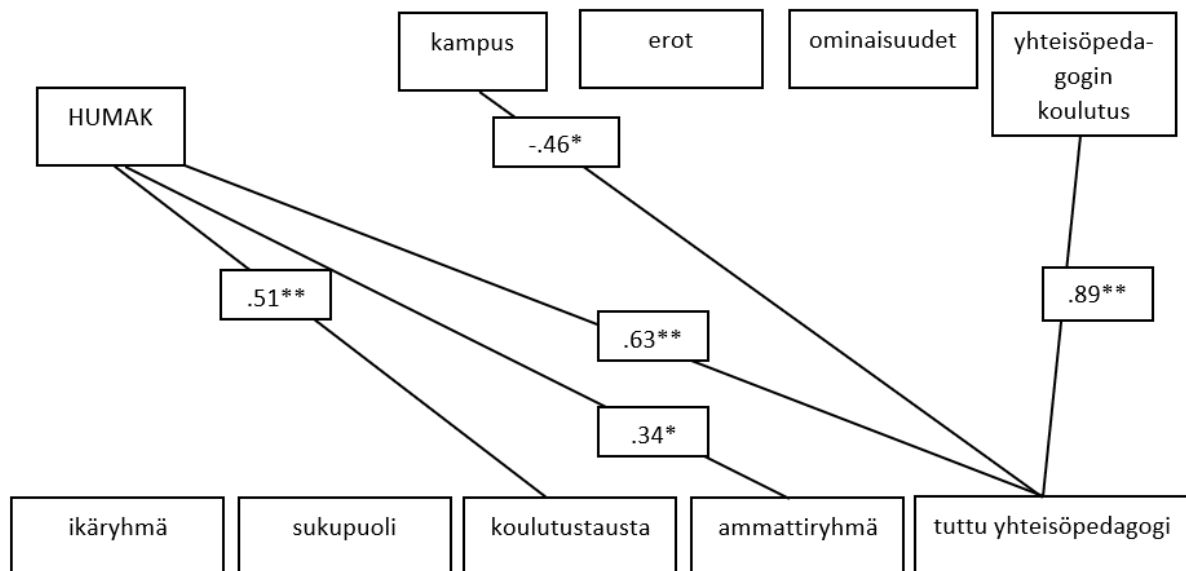
Vastaajia tarkasteltiin sukupuolen, ikäryhmän ja koulutuksen mukaan. Tulokset koodattiin Excel-ohjelmaan, jossa ne käsiteltiin mm. taulukoiksi tai pylväsdiagrammeiksi. Aineisto analysoitiin SPSS 27- ohjelmalla. Pienen aineiston vuoksi analyysissä käytettiin epäparametrisia ohjelmia (Spearman:n korrelaatio, Mann-Whitney U-testi ja Kruskal-Wallis H-testi¹). Saadut tulokset siirrettiin Excel-ohjelmaan SSPS-ohjelmasta, jossa tein tuloksista taulukoita ja kuvioita. Taulukot kopioin Word-tiedostoon, josta siirsin ne ”leikkaa ja luonnostele”-ohjelmaa käyttämällä tekstiin.

¹ Mann-Whitney U Testiä käytetään, kun testataan kahden otoksen välisen eron merkitsevyyttä, jos otoskoko on pieni (alle 30) tai muuttujien perusjoukko ei ole normaalijakautunut. Sama pätee myös Kruskal-Wallis H-testissä, eli kahden riippumattoman otoksen välisen merkitsevyyttä voidaan testata varianssianalyysillä ja otoskoko on pieni (alle 30) tai ei olla varmoja muuttujien normaalijakaumasta perusjoukossa. (Taaniola 2020.)

6 TULOKSET

Tässä kappaleessa käsittelen tuloksia samassa järjestyksessä kuin olen esittänyt tutkimuskysymykset. Taustamuuttujina käytin vastaajan sukupuolta, ikäryhmää, koulutustaustaa ja ammattiryhmää tutkiessani vastaajien käsityksiä koskien mm. yhteisöpedagogikoulusta, tehtäviä ja sijoittumista työelämään.

Vastaajien taustatietojen (*sukupuoli, ikäryhmä, koulutustausta, ammattiryhmä ja yhteisöpedagogin tunteminen*) yhteyttä heidän käsityksiinsä Humakista, ja yhteisöpedagogeista kartoitin epäparametrisella Spearman:n korrelaation analyysillä (Kuvio 8).

Kuvio 8. Spearmanin korrelaation tulokset koskien vastaajien ja yhteisöpedagogeja koskevien käsitysten yhteyksiä.

** korrelaatio on tilastollisesti merkitsevä < 0.01

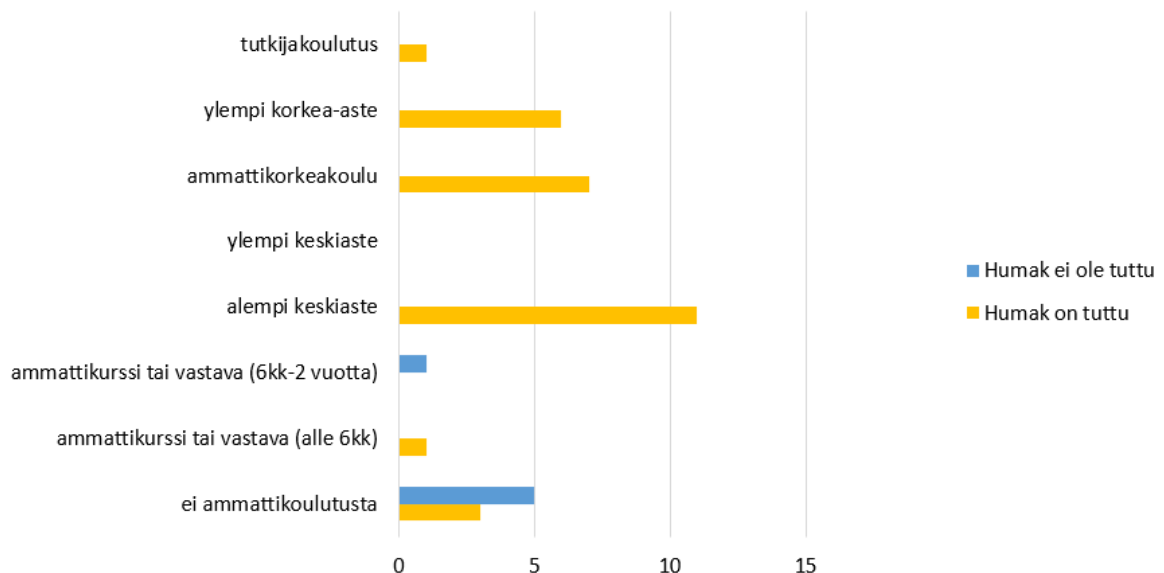
* korrelaatio on tilastollisesti melkein merkitsevä < 0.05

Mitä korkeampi vastaajien koulutustausta oli, sitä tutumpi Humak heille oli. Lisäksi mitä ylemmässä ammattiryhmässä vastaaja työskenteli, sitä tutumpi Humak heille oli. Tuloksista ilmeni myös, että sitä yhteisöpedagogin koulutuksen tuntemisella ja yhteisöpedagogiopiskelijan tai yhteisöpedagogin tuntemisellä oli positiivinen korrelaatio. Yllättäen yhteisöpedagogiopiskelijan tai yhteisöpedagogin tuntemisellä oli negatiivinen yhteys siihen, kuinka monta kampusta vastaaja tunnisti. Vastaajan koulutustausta selitti Humakin tuntemista 26 % ja yhteisöpedagogin tehtävien tuntemista 19 %. Lisäksi vastaajien ammattiryhmä selitti Humakin tuntemista 12 %.

6.1 Humakin tunteminen koulutuksen järjestäjänä

Vastaajista (N = 40) 83 % oli kuullut Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Lähes puolet (42 %) tiesi täysin oikein Humakin kampusten sijainnin (Nurmijärvi, Kauniainen, Turku, Kuopio ja Jyväskylä). Tämän lisäksi kolme kampusta viidestä oikeasta vaihtoehdosta tiesi 45 % vastaajista. Aluksi Humakin tuntemista tarkasteltiin sukupuolen mukaan. Kyselyyn vastanneista miehistä (N = 5) kaikki olivat kuulleet Humakista, naisista 26 (79 %) oli kuullut ja 7 naiselle (21 %) Humak ei ollut tuttu. Yksi vastaaja, joka oli ilmoittanut olevansa muun sukupuolinen, oli kuullut Humakista, kuten myös vastaaja, joka ei ollut ilmoittanut sukupuoltaan.

Kuviossa 9 esitetään Humakin tunteminen vastaajien koulutustaustan perusteella.

Kuvio 9. Humakin tunteminen vastaajien koulutustaustan perusteella

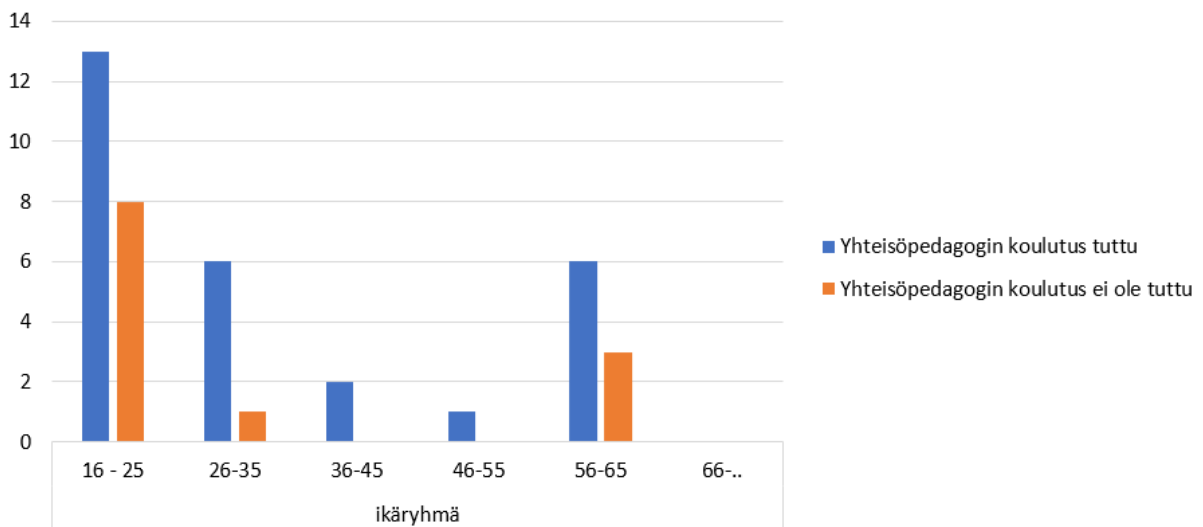
Tässä pienessä otoksessa vastanneet henkilöt, joilla ei ollut ammattikoulutusta, tunsivat Humakia vähiten.

6.2 Yhteisöpedagogikoulutus

Yhteisöpedagogin koulutuksesta oli kuullut 70 % vastaajista. 65 % vastaajista tunsu henkilön, jolla on yhteisöpedagogin koulutus tai opiskelee yhteisöpedagogiksi. Ymmärrettävästi, vastaajat, jotka olivat kuulleet yhteisöpedagogikoulutuksesta, tunsivat myös Humakin. Miehistä 4 (80 %) oli kuullut ja 1 (20 %) ei ollut yhteisöpedagogikoulutuksesta. Naisista enemmistö, eli 22 (68 %), oli kuullut yhteisöpedagogikoulutuksesta ja 11 (33 %) naiselle koulutus ei ollut

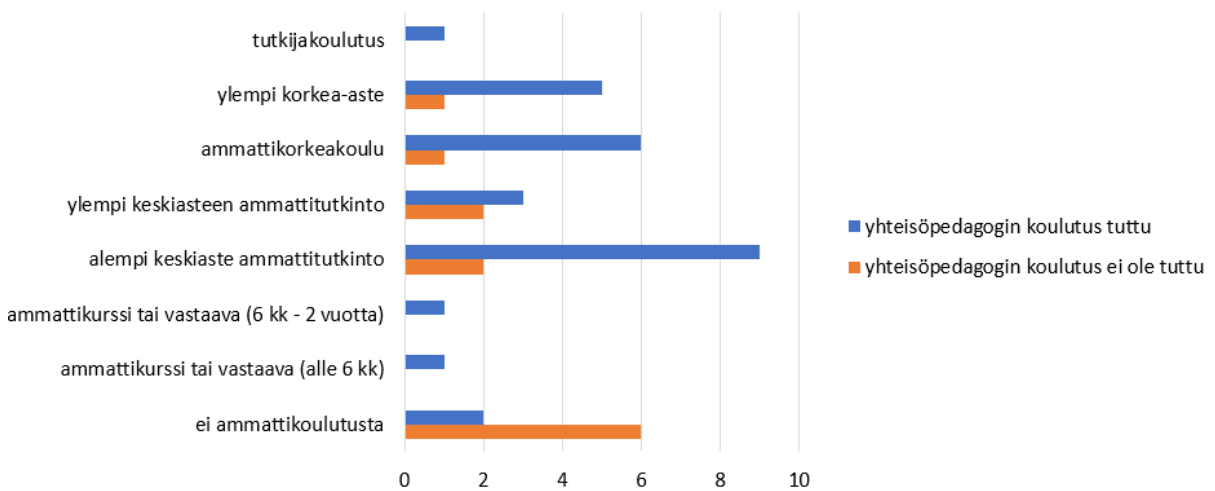
tuttua. Sekä muun sukupuolinen vastaaja, että vastaaja, joka ei halunnut kertoa sukupuoltaan, olivat kuulleet yhteisöpedagogikoulutuksesta.

Kysyessäni yhteisöpedagogikoulutuksen tuntemista vastaajien ikäryhmän perusteella, totesin, että nuorimmassa ikäryhmässä oli eniten henkilöitä, joille yhteisöpedagogikoulutus ei ollut tuttu (Kuvio 10).

Kuvio 10. Yhteisöpedagogikoulutuksen tunteminen vastaajien ikäryhmien perusteella.

Tässä aineistossa vastaajat, joilla oli enemmän koulutusta, tunsivat yhteisöpedagogikoulutusta paremmin verrattuna vähemmän koulutettuihin vastaajiin (Kuvio 11).

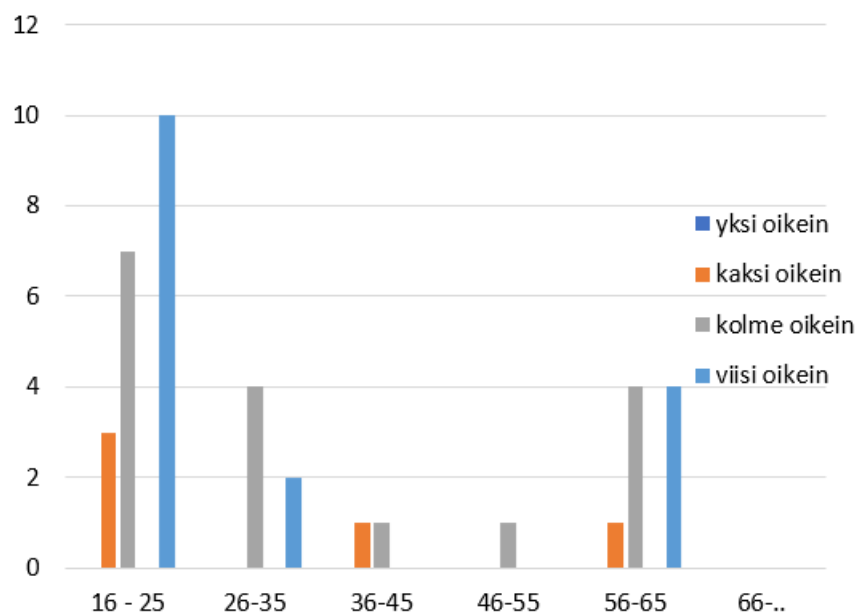

Kuvio 11. Yhteisöpedagogikoulutuksen tunteminen vastaajien koulutusasteiden mukaan

Tämä saattoi johtua myös siitä, että valtaosa vastaajista työskenteli opetus- ja koulutusalailla tai muuten tunsivat pedagogista alaa hyvin.

6.3 Humakin kampukset

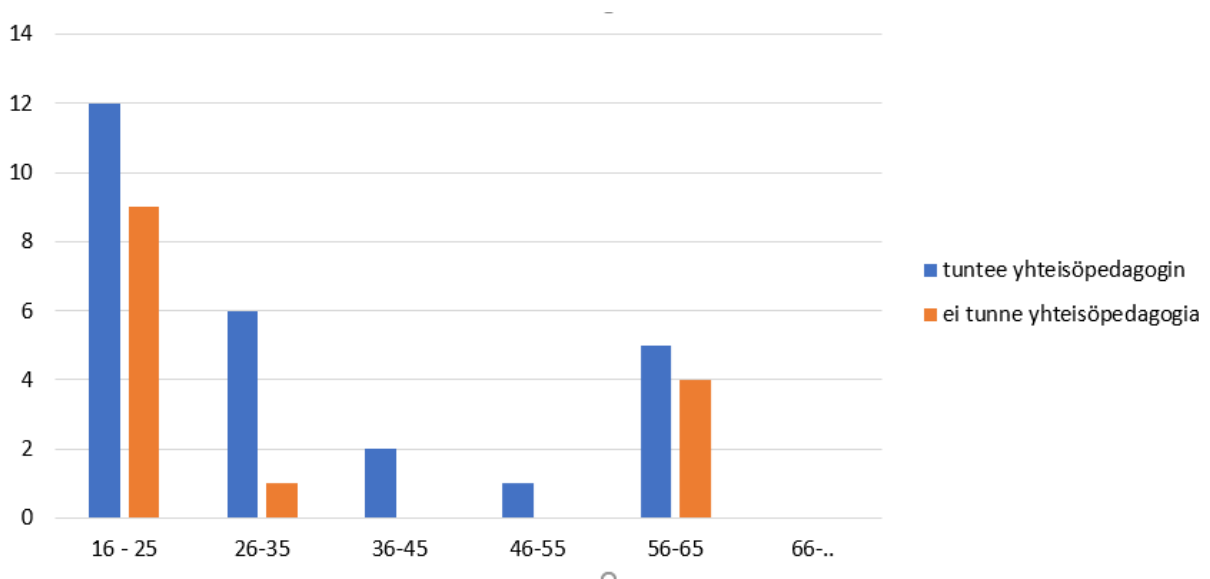
Halusin myös saada selville vastaajien käsityksiä Humakin kampusten sijainnista. Tämän aiheiston vastaajat eivät tunnustaneet Humakin kampuksia kovinkaan hyvin (Kuvio 12). Vain viisi vastaajaa tunnisti kaikki kampukset oikein. Tämä saattoi osaksi johtua siitä, että suurin osa vastaajista asui mahdollisesti paikkakunnilla, joilla ei ollut Humakin toimintaa, tai toiminta ei ollut näkyvää (esim. pääkaupunkiseudulla Työväen Akatemian puitteissa tapahtuva Humakin koulutus).

Kuvio 12. Vastaajien käsityksiä Humakin kampusten sijainnista vastaajien ikäryhmittäin

6.4 Yhteisöpedagogin tunteminen

Kyselyyn vastanneista 26 (63 %) tunsivat yhteisöpedagogin. Tämän opinnäytetyön kyselyyn vastanneista nuorin ikäryhmä tunsivat yhteisöpedagogeja eniten (Kuvio 13).

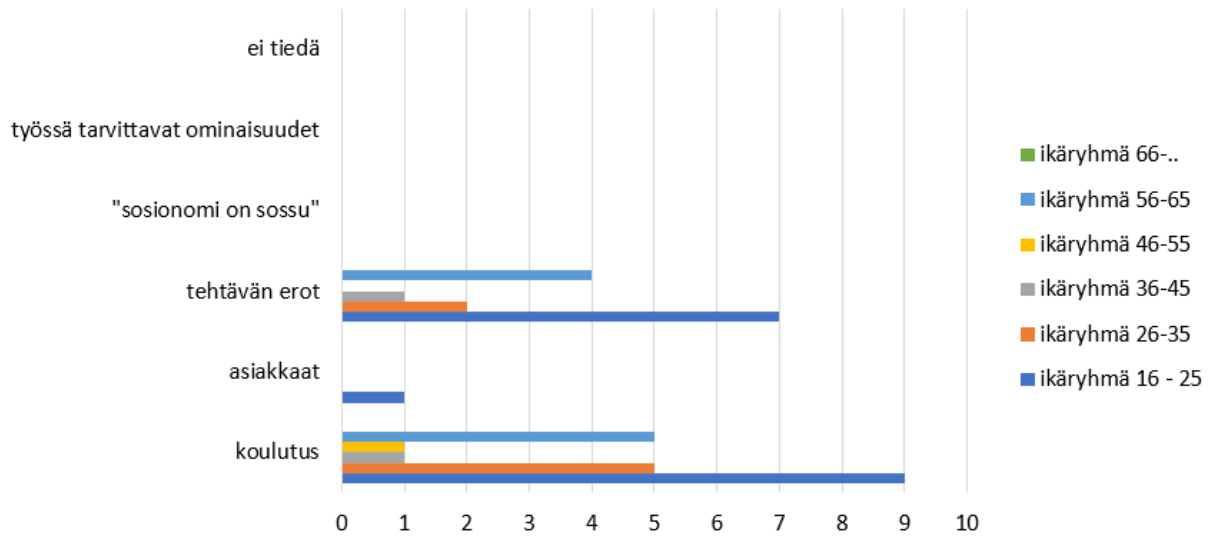
Kuvio 13. Yhteisöpedagogin tunteminen vastaajien ikäryhmän perusteella

Spearman:n korrelaation mukaan vastaajien ikäryhmällä ei kuteinkaan ollut tässä aineistossa tilastollisesti merkitsevää yhteyttä siihen, tunsivatko vastaajat yhteisöpedagogin vai eivät. Sen sijaan yhteisöpedagogin tunteminen oli tilastollisesti merkitsevä luokitteleva muuttuja sille, olivatko vastaajat kuulleet Humakista. Mann-Whitney U-testin mukaan Humakin tuntemisessa oli tilastollisesti merkitsevä ero riippuen siitä, tunsivatko vastaajat yhteisöpedagogin vai eivät, $U = 91.0$, $p = .009$, $n^2 = .39$. Tutkimuksen tulos antoi odotetun tuloksen.

Kuten edellä, tilastollisesti merkitsevä ero löytyi myös kampuksien tuntemisessa, jos vastaaja tunsi yhteisöpedagogin, $U = 80.0$, $p = .010$, $n^2 = .21$. Tilastollisesti erittäin voimakas tulos saatiin, kun luokittelevana muuttujana oli yhteisöpedagogin tunteminen ja tarkasteltavana muuttujana yhteisöpedagogikoulutuksen tunteminen, $U = 26.0$, $p = .001$, $n^2 = .80$. Yhteisöpedagogin tuntemisella oli tilastollisesti merkitsevä yhteys yhteisöpedagogin ja sosionomin erojen tunnistamiselle, $U = 35.0$, $p = .001$, $n^2 = .51$, ja yhteisöpedagogilta vaadittavien ominaisuuksien tuntemiselle, $U = 26.0$, $p = .001$, $n^2 = .42$. Myös yhteisöpedagogin tunteminen vaikutti tilastollisesti merkitsevästi yhteisöpedagogin tehtävien tuntemiselle, $U = 38.0$, $p = .010$, $n^2 = .26$.

6.5 Yhteisöpedagogin ja sosionomin erot

Vastaajista kymmenen (24 %) ei tiennyt yhteisöpedagogin ja sosionomin eroa, seitsemän vastaajaa (17 %) ei vastannut kysymykseen. Avoin kysymys käsitteli vastaajien ajatuksia yhteisöpedagogin ja sosionomin eroista. Suurin osa vastaajista ajatteli eron liittyvän yhteisöpedagogin ja sosionomin tehtävään (Kuvio 14).

Kuvio 14. Vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogin ja sosionomin tehtävien eroista vastaajien ikäryhmien perusteella luokiteltuina.

Vastausten perusteella yhteisöpedagogien ajateltiin työskentelevän enemmän nuorisotyössä ja sosionomien mm. sosiaalihuollossa.

”Sosionomi on sitten, kun asiat ovat jo menneet pieleen. Yhteisöpedagogi enemmän mukana ehkäisemässä asioita. Sosionomin näkee enemmän siellä kelan tätinä. Ja sosionomi enemmän noissa sossu hommissa.”

”Sosionomi ns. next level yhteisöpedagogista :D”

”Näkisin yhteisöpedagogin koulutuksen enemmän käytännönläheisenä ja näkisin sen tähtäävän enemmän ”ruohonjuuritasolla” työskentelyyn kun taas sosionomi opinnoissa syvennyttään enemmän sosiaalityöhön.”

”Yhteisöpedagogi toimii laajemmalla toiminta-alueella, mm. järjestöissä, kasvatus-yhteisöissä ja erilaisissa työyhteisöissä.”

”Yhteisöpedagogit auttavat yhteisöllisesti yksilöä, sosionomit yksilökohtaisesti”

”Sosionomi voi työskennellä myös lastentarhanopettajana”

”Sosionomi työskentelee järjestelmää palvellon ihmistä varten. Yhteisöpedagogi ensisijaisesti ihmisiä ja yhteisöjä varten.”

”sosionomi on enemmän ns. virallinen hallintoihminen, yhteisöpedagogi enemmän ns. järjestöihminen?”

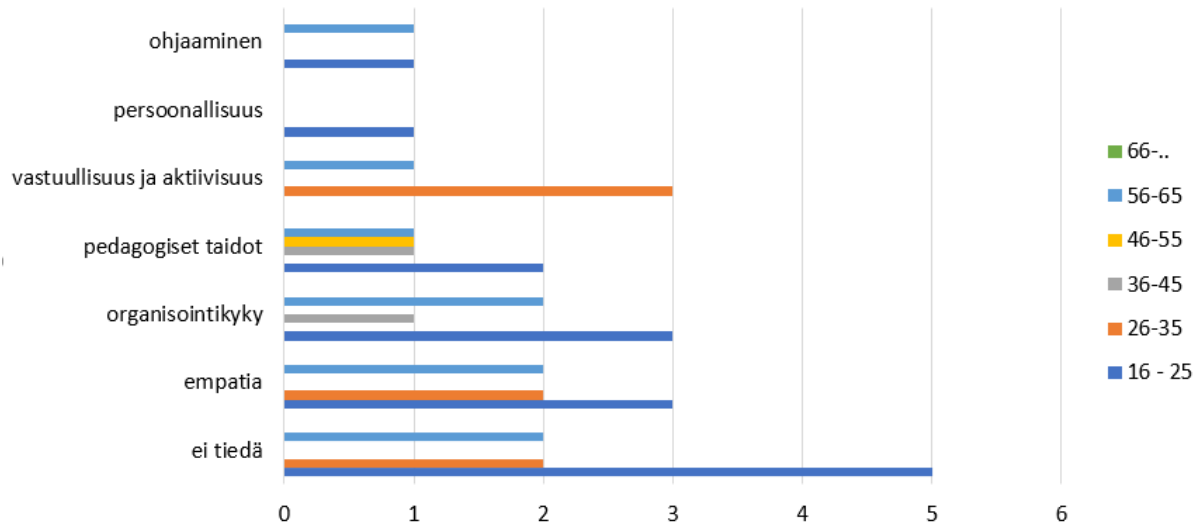
”Erilainen koulutus...”

”Yhteisöpedagogi on yhteisöllisyyden, osallisuuden ja ryhmän rakentamisen asiantuntija.” (tähän oppinäytetyökyselyyn vastanneiden vastauksia)

6.6 Yhteisöpedagogien ominaisuudet

Kysyin vastaajilta, millaisia ominaisuuksia he ajattelivat yhteisöpedagogin tarvitsevan työssään. Yhdeksän (22 %) vastaajaa ilmoitti, ettei tiennyt tähän vastausta ja kuusi (15 %) vastaajaa

ei osallistunut tähän kysymykseen. Myöntävän vastauksen antaneet luettelivat useita ominaisuuksia, joita arvelivat yhteisöpedagogien tarvitsevan. Nämä ominaisuudet on luokiteltu vastaajien ikäryhmittäin (Kuvio 15).

Kuvio 15. Vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogin tarvitsemista ominaisuuksista vastaajan ikäryhmän perusteella.

Kyselyyn vastanneista 13 (32 %) uskoi yhteisöpedagogien tarvitsevan *empatiata, kykyä ymmärtää asiakasta ja tunnetaitoja*. Kyselyyn osallistujista 12 (30 %) uskoi yhteisöpedagogin tarvitsevan *vuorovaikutustaitoja ja sosiaalisuutta*. 12 vastaajien mukaan (30 %) yhteisöpedagogin tarvitsevat tietoja *yhteisöllisyydestä ja yhteiskunnallisesta toiminnasta*. Neljä vastaajaa (10 %) uskoi yhteisöpedagogin tarvitsevan *ohjaustaitoja, pedagogista tietämystä, organisointikykyä sekä vastuullisuutta*. Vastaajista 14 (34 %) uskoi yhteisöpedagogien tarvitsevan myös *positiivista asennetta*.

”Ymmärtää asiakkaiden tarpeet”

”kuuntelemisen taitoa, itsenäistä ja ryhmätyöskentely taitoja, ohjaustaitoja”

”Luulen että kärsivällisyyttä ja empatiaa”

”Oma-aloitteisuutta, yhteistyökykyä, muuntautumiskykyä ja positiivista ja eteenpäin työntävää asennetta.”

”Aloitteellisuutta, hyvää pelisilmää, ymmärrystä”

”Vuorovaikutustaitoja, ihmisen psykososiaalisen ja myös fyysisen kehityksen tuntemusta.”

”Ohjaamisosaamista, yhteiskunnallista tietoutta, joustavuutta ja valmiutta kehittyä ja kehittää omia taitojaan, hankeosaamista.”

”Ulospäin suuntautuneisuutta, empatiakykyä esim. lukea tilanteita. Sekä muita ominaisuuksia.”

”Hyvää ihmistuntemusta, empaattisuutta, kiinnostuneisuutta nuorten auttamiseen sekä organisointikykyä”

”Sosiaalisuutta, ryhmänvetotaitoja, tunnetaitoja, ongelmanratkaisukykyä”

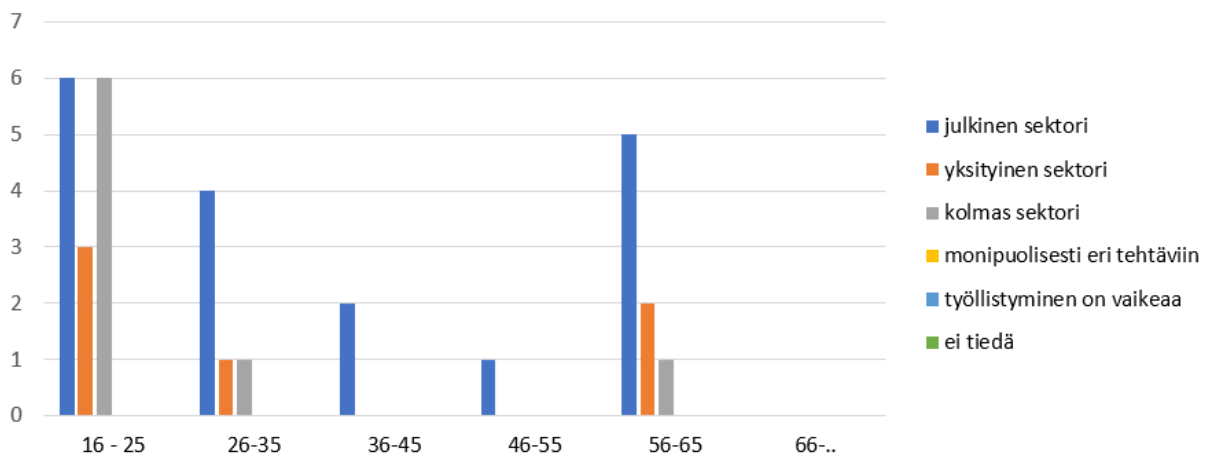
”Hyvät vuorovaikutustaidot, tunneälykyys, ennakkoluulottomuus” (tähän opinnäytetyökyselyyn vastanneiden vastauksia)

6.7 Käsitteitä yhteisöpedagogien sijoittumisesta

”Itseäni ... innostaa eniten se, miten erilaisista koulutuksellista ja ammatillisista taustoista tulevat voivat upeimmillaan luoda uusia, monialaisia ammatillisia tiimejä. Ja tietty yrittäjyyspedagogina paras pointtini on se, että miten tässä monimuotoisessa ja muuttuvassa nykyisessä työelämässä yhä useampi korkeakoulutettu löytäisi mahdollisuuden yrittäjyyteen! Yrittäjyys voisi heti alusta asti olla yhteiskunnallista yrittäjyyttä. (yhden vastaajan ajatuksia kyselyssä).”

Kyselylomake sisälsi osion, jossa tarkastelin vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogin sijoittumisesta työelämään. 16 vastaajaa (15 %) ajatteli yhteisöpedagogien työskentelevän ensisijaisesti julkisella sektorilla. Kahdeksan vastaajaa (20 %) uskoi yhteisöpedagogien työskentelevän yksityisellä sektorilla. Lähes kolmannes vastaajista (30 %) uskoi yhteisöpedagogien työskentelevän kolmannella sektorilla. Vain kolme vastaajaa (7 %) ajatteli yhteisöpedagogien työskentelevän myös muissa tehtävissä. Vain yksi vastaaja (2 %) uskoi yhteisöpedagogien työskentelevän sosiaali- ja terveysalalla. Jopa seitsemän vastaajaa (17 %) ei tiennyt mihin yhteisöpedagogit työllistyvät.

Nuorin ikäryhmä (16–25-vuotiaat) kuvittelivat yhteisöpedagogien työskentelevän ensisijaisesti julkisella sektorilla, kun taas 26–35-vuotiaat sijoittivat yhteisöpedagogien sijoittuvan järjestötoimintaan. Vanhin vastaajaluokka mainitsi myös yhteisöpedagogien sijoittumisen monipuolisiin tehtäviin (kuvio 16).

Kuvio 16. Vastaajien käsityksiä yhteisöpedagogin sijoittumisesta työelämään vastaajan ikäryhmän perusteella.

Suurin osa vastaajista sijoitti yhteisöpedagogit ensisijaisesti nuorisotyöhön. Vastaukset sisälsivät myös sosiaalialan töitä ja järjestötoimintaa.

”Lastensuojelun perhetyö, nuorisotoimi, koulut, yritykset”

”nuorisotalot etsivänuorisotyö yms., järjestöt, kehittämistehtävät, hankkeet.”

”Nuorisotyön eri kentille. Esimerkiksi oppilaitoksiin asuntoloihin, Lastensuojelulaitoksiin, nuorisotoimelle etc.”

”Nuorisotyö (kolmas ja ensimmäinen sektori), hankkeet ja kirkon nuorisotyö Järjestöihin, seurakuntiin, kuntiin”

”Lasten ja nuorten kanssa toimimiseen”

”Nuoriso ja perhetyöhön”

”Ohjaajiksi ja kanssakulkijoiksi”

”Yhdistykseen, järjestöihin, toiminnan ohjaaja yms.”

”En tiedä, vaikea varmaan työllistyä, kun ei ole sote alan tutkinto” (tähän opinnäytetyökyselyyn vastanneiden vastauksia)

Vastaukset eivät sisältäneet ajatuksia siitä, että yhteisöpedagogit harjoittaisivat yritystoimintaa. Tämä toiminta voisi mielestäni sisältää mm. hyvinvointipalvelua ja osallistavaa toimintaa eri ikäisille asiakasryhmille. Vertaillessani tutkimukseni vastauksia lähdemateriaaliini, huomasin vastausten olevan hyvin samanlaisia kuin lähdemateriaaliini tutkimuksissa saadut vastaukset.

7 POHDINTAA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Tässä opinnäytetyössä sain tulokseksi, että yhteisöpedagogin tunteminen henkilökohtaisesti vaikutti tilastollisesti merkitsevästi siihen, tunnistivatko vastaajat Humakia ja tunsivatko koulutusta tai sosionomien ja yhteisöpedagogien eroja. Varovainen tulkinta voikin olla, että yhteisöpedagogit ovat itse Humakin ja koulutuksen parhaimpia ”sanansaattajia”. Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan tietoa olisi saatavat laajempaan tietoisuuteen.

7.1 Otannan aiheuttamat rajoitukset

Tässä opinnäytetyössä kyselyyn kutsuttiin vastaajia vain sosiaalisen median kautta. Tämä ”mukavuusotanta” rajaa kyselyn tuottamaa tietoa monin tavoin. Vastaajien koostuessa omasta sosiaalisesta piiristäni, he tuntevat opiskelemani alan ja sitä kautta tietävät myös yhteisöpedagogeista. Toisaalta osa vastaajista koostui todennäköisesti koulutusalan ammattilaisista, joille aiheen olisi pitänyt olla tuttu tavalla tai toisella, vaikka tämä ei juuri vastauksista näkynyt. Vastaajien ikäryhmä ja koulutustausta näkyivät vastauksista: mitä nuorempi ja vähemmän koulutetumpi, sitä vähemmän vastaaja tiesi Humakista.

Jos vastaus olisi tehty muitakin kanavia käyttäen kuin vain sosiaalista mediaa olisi vastaajajoukko isompi. Isomman vastaajajoukon kohdalla tulos olisi myös luotettavampi ja tarkempi. Joten vastaajan pieni joukko on otettava huomioon vastauksia lukiessa. Myös vastaajien tausta on otettava huomioon vastauksia lukiessa.

7.2 Humak tutuksi nuorille ja työnantajille

Katsoin Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak), Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) ja Centria-ammattikorkeakoulun markkinointivideoita. Pohdin tärkeimpiä seikkoja, jotka oman kokemukseni perusteella kannattaisi ottaa mukaan uudessa Humakin markkinointivideossa. (Centria 2020, Humak 2018 & Xamk 2018.)

Pienen kyselyotokseni perusteella lähipiirissä oleva yhteisöpedagogi oli vastaajille ”tiedonlähde” koskien mm. yhteisöpedagogien koulutusta ja työllistymistä. Ehdotankin tässä opinnäytetyössäni, että markkinointivideossa eroa sosionomien ja yhteisöpedagogien välillä voisi esittää tarkemmin. Lisäksi kyselyni vastaajista valtaosa ajatteli yhteisöpedagogien työllistyvän enimmäkseen julkiselle sektorille. Videossa kannattaisi siis laajentaa kuvaa työllistymismahdollisuuksista.

suuksista haastattelemalla erilaisissa työtehtävissä ja -ympäristöissä työskenteleviä yhteisöpedagogeja. Sosiaalinen media ja internet ovat tärkeitä markkinointikanavia Humakin tunnettavuuden edistämiseksi. Tämä ei kuitenkaan tavoita kaikkia hakijoita, koska on myös opiskelijoita, jotka kertovat löytäneensä Humakin vahingossa sosiaalisesta mediasta. Mainos Humakista on hypännyt vahingossa heidän Facebook:issa ja Instagram:ssa. Tämä vaatii yleensä sen, että joku jakaa tietoa sosiaalisessa mediassa eteenpäin.

Kyselyyn saamieni vastausten perusteella markkinointivideo voisi siis tehostaa yhteisöpedagogin tunnettavuutta tavoittamalla hakijoita ja edistämällä yhteisöpedagogitutkinnon tunnettavuutta. Opiskelijoiden toteuttamana se kertoo hakijoille, että mitä kaikkea Humakissa voi opiskella. Se on myös hyvä mahdollisuus tuoda esille kulttuurituottajien ja viittomakielen tulkkien ammattitaitoja ja voi tuoda kyseisen alan opiskelijoille harjoittelupaikkoja tai työpaikkoja. Tutustuessani muiden oppilaitosten esittelyvideoihin koin, että minun oli pysäytettävä videot monen kertaan saadakseni vastaukset niin kysymyksiin, jotka olisin hakijana tarvinnut. Koin myös, että en saanut kovinkaan konkreettista kuvaa siitä, millaista opiskelu yhteisöpedagogiksi toisi tullessaan ja millaisiin tehtäviin valmistuisin yhteisöpedagogina. Sosiaalisen median ja internetin lisäksi myös uusi markkinointivideo, jota voisi jakaa verkostojen kautta toisen asteen oppilaitoksille, tavoittaisi uusia hakijoita. Markkinointivideossa opiskelijat kertoisivat mitä yhteisöpedagogit tekevät tai opiskelevat sekä video sisältäisi lyhyitä tietoisuuksia yhteisöpedagogin arjesta monipuolisilla työpaikoilla (perusnuorisotyö, lastensuojelu, järjestö- ja nuorisotyö ja koulun nuorisotyö). Hakija pääsisi videota katsomalla näkemään, mihin yhteisöpedagogit työllistyvät ja mitä he oikeasti tekevät työkseen. Video voisi sisältää myös katsauksia oppitunteihin, jolloin hakija näkisi konkreettisesti, mitä opiskelu Humakissa on.

Vaikka valtaosa tämän opinnäytetyön vastaajista oli kuullut Humakista koulutuksen järjestäjänä, vain muutamat tiesivät missä Humak toteuttaa koulutusta. Humakin markkinointiesitteen kartta ei ole riittävän laajassa tietoisuudessa. Opiskelupaikkakuntien esittely olisi oltava näkyvästi markkinointivideolla esillä.

Kehittämisehdotukseni mukaan Humakin olisi tuotettava markkinointivideo uudella tavalla toteutettuna. Humakilla on tähän osaamisresurssia, jota kannattaa hyödyntää yhdistämällä eri koulutussuuntausten osaaminen. Videon voisivat toteuttaa kulttuurintuottajaopiskelijat, jolloin he pääsisivät jo opiskeluaikanaan käyttämään tulevaisuuden ammattitaitoaan ja tekemään itseään tunnetuksi. Saavutettavuuden mahdollistamiseksi näkisin, että viittomakielen tulkiksi opis-

kelevat viittoisivat tulkkauksen videoon. Näin Humakin monipuolinen koulutustarjonta avautuisi tuleville opiskelijoille. Vertaisryhmän toteuttama, eli opiskelijoiden tekemä video tuleville opiskelijoille, voisi herättää hakijoiden mielenkiinnon. Jokainen Humakin opiskelija on ollut ennen opintojaan hakijoiden kanssa samassa tilanteessa etsien tietoa mihin hakea ja mistä löytää tietoa. Videon puitteissa kulttuurintuottajaopiskelijat pääsevät suorittamaan esim. opintoihin liittyvän harjoittelun median parissa. Viittomakielen opiskelijoilla on myös tärkeä rooli tässä tuotoksessa: tulkittaessa video viittomakielelle, se tavoittaa muutkin kuin kuulevat hakijat maldaltaen kynnystä hakea oppilaitokseen. Tällöin nekin nuorisotyöstä kiinnostuneet henkilöt, jotka eivät kuule, rohkaistuvat opiskelemaan Humakissa. Näin opiskelijoita voidaan tukea jo hakuvaiheessa, jolloin sitoutuminen ja ryhmäytyminen tukevat omalta osaltaan oppimista ja opiskelua. Tulkkaus viittomakielelle osoittaa myös arvostusta ja kaikille opiskelijoille avoimia ovia Humakiin.

Humakia olisi markkinoitava nuorten käyttämällä kanavilla siten, että nuoret löytäisivät sen. Tällä hetkellä nuorten suosimia kanavia ovat mm. TikTok ja Youtube. Olisi varmasti kannattavaa, jos opiskelijat (yhteisöpedagogit, kulttuurintuottajat ja viittomakielen tulkit) toteuttaisivat yhdessä vapaavalintaisina opintoina yhteisiä tuotoksia näille kanaville. Varmempaa olisi, jos tästä muodostettaisiin Humakin opiskelijoille ns. pakollinen opintojakso. Mielestäni tärkeää on myös edistää eri Humakin opiskelijoiden osaamista ja ammattitaitoa ja tehdä videosta esteettömästi saavutettava myös muille kuin kuuleville hakijoille.

Yhteisöpedagogikoulutuksen ja työllistymisen tunnettavuuden edistämiseksi olisi markkinointivideolla esitettävä kohtauksia yhteisöpedagogin koulutuksesta. Videolla olisi myös käytävä haastattelemassa valmistuneita yhteisöpedagogeja sekä työnantajia monipuolisilla työpaikoilla. Työnantajien (kunnat, järjestöt ja muut tahot) olisi saatava lisää tietoa yhteisöpedagogien koulutuksesta ja erikoisosaamisesta, jota voi hyödyntää myös lastensuojelussa. Tätä varten mielestäni olisi tärkeää tehdä tätä osaamista valtakunnallisesti tunnetuksi esittelemällä sitä esim. Lastensuojelupäivillä Jyväskylässä syksyllä 2021. Humakin kannattaa markkinoida lastensuojeluyksiköille, että yhteisöpedagogeja on saatavilla työharjoitteluun. Tämän avulla voisi tehdä koulutusta ja antaa lastensuojeluun tunnetuksi ja halutuksi.

7.3 Yhteisöpedagogi – ”erityisosaaaja” – toimija monilla kentillä

Yhteisöpedagogeilla on paikkansa myös kehittyvissä hyvinvointipalveluissa (esimerkiksi Green Care²). Lisäämällä mahdollisuuksia ja osaamista yritystoiminnassa yhteisöpedagogit perustaessa voivat myydä palveluitaan esimerkiksi erilaisille työpaikoille työhyvinvoinnin kehittämistä varten.

Nykyisin on todettu myös eläinten kanssa toimimisen (ratsastusterapia ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta) ja luonnossa liikkuminen olevan tärkeitä yksilön hyvinvoinnin edistäjiä. Näihin kuuluvat myös sosiaalinen ja terapeuttinen puutarhatoiminta, ekopsykologiset menetelmät ja maatilojen kuntouttava toiminta. Sosiaalipedagoginen hevostoiminta on Suomessa tunnettua ennaltaehkäisevää toimintaa ja sosiaalista kuntoutusta hevostoiminnan ohjaajan avustamana. (Green Care Finland, 2021.) Tähän toimintaan on koulutettu myös yhteisöpedagogeja.

Tutustumieni lähteiden perusteella yhteisöpedagogien koulutukseen voisi lisätä myös liiketalouden ja yrityksen perustamisen osaamista entistä enemmän, kuten mitä on otettava huomioon perustettaessa esimerkiksi hyvinvointia edistävä yritys. Yhteisöpedagogiopiskelijat olivat toivoneet tietoa yritystoiminnasta myös Luttisen (2020) tutkimuksessa. Näitä esimerkkejä kannattaisi ottaa esimerkiksi myös markkinointivideossa, koska monille oman tuleville opiskelijoille yrityksen perustaminen voi olla tavoitteena.

Yhteisöpedagogien yhteisöön keskittyvä erikoisosaaminen kannattaa siis tuoda entistä vahvemmin ja näkyvämmiin esille myös yritystoiminnassa, jossa parannetaan työpaikan sisäistä vuoro-vaikutusta ja hyvinvointia toteuttamalla luentoja ja toiminnallisia harjoituksia työpaikoilla.

7.4 Tutkimuksen hyöty Humakille

Tämän opinnäytetyöni tulokset ovat Humakin vapaassa käytössä ja toivottavasti johdattavat uusien hakijoiden löytymiseen. Olen myös esittänyt tässä opinnäytetyössäni kehittämissuhteina Humakille uusia markkinointikeinoja, jotka tekisivät Humakin koulutustarjontaa tunnetummaksi. Opinnäytetyöni on onnistunut, jos olen pystynyt sen kautta lisäämään yhteisöpedagogien tunnettavuutta ja Humakin tavoittamaan uusia hakijoita.

² Green Care on ammatillista toimintaa, jonka tavoitteena on ihmisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun parantaminen. Hyvinvointia lisää *luonnon elvyttävyyys, osallisuus ja kokemuksellisuus*. (Green Care Finland, 2021.)

Vertaillessani tutkimukseni vastauksia lähdemateriaaliini, huomasin vastausten olevan hyvin samanlaisia kuin lähdemateriaalini tutkimuksissa saadut vastaukset. Myös lähdemateriaali kirjallisuus on antanut minulle tietoja, jotka ovat samanlaisia kuin saamani vastaukset.

”Työllistyminen yhteisöpedagogin tutkinnolla vaikeaa. Työnantajat eivät tunne yhteisöpedagogin tutkintoa riittävästi. Lisäksi useissa työpaikoissa, joita olen katsellut, on vaatimuksena sosiaali- tai terveysalan tutkinto, jolloin yhteisöpedagogi ei kelpaa.” (Väisänen & Määttä 2015, 35., yksi heidän tutkimukseensa vastannut)

Samankaltaisia vastauksia sain tulokseksi myös omassa kyselyssäni. Suurin osa vastaajista tunnisti Humakin koulutuksen järjestäjänä, mutta mm. yhteisöpedagogin ja sosionomin erot eivät olleet vastaajille selkeitä.

7.5 Mahdolliset jatkotutkimukset

Humakin opiskelijat voisi siis opiskeluaikanaan valjastaa tähän yhteiseen projektiin itseohjautuvuusteorian (Deci & Ryan 2002) tuomin psykologisen hyvinvoinnin elementein. Opiskelijat pääsisivät toteuttamaan omannäköistä markkinointia (*autonomy*), yhteisessä Humakin yhteisössä (*relatedness*) ja omien vahvuuksiensa pohjalta (*competence*). Konkreettisen toiminnan kautta tämäkin hyvinvointiteoria siirtyy käytänteisiin.

Mielestäni kyselyni voisi tehdä uudelleen sen jälkeen, kun ehdottamani markkinointivideo on ollut levityksessä sekä TikTok- ja Youtube -videot nuorten saavutettavissa. Olisi mielekästä seurata, onko opiskelijoiden yhdessä toteuttamalla videolla ollut vaikutusta tunnettavuuden lisäämisessä. Mahdollisena jatkotutkimuksia voisi seurata, onko Humak tavoittanut kohderyhmät (nuoret ja työnantajat) paremmin ja mihin markkinointi on tuonut muutosta hakijamääriin (esim. päivä-, monimuotototeutukseen vai seikkailukasvatukseen).

8 LÄHTEET

- Ammattiliitto Jyty 30.3.2021. Ammattiliitto Jyty- Sillä sinun työsi on tärkeä. Viitattu 30.3.2021 osoitteesta <https://www.jytyliitto.fi/fi/jyty/Sivut/default.aspx>
- Auvinen, Pekka & Heikkilä, Johanna & Ilola, Hanna & Kallioinen, Outi & Luopajarvi, Timo & Raij, Katariina & Roslöf, Janne 2010. *Suositus tutkintojen kansallisen viitekehyksen (NGF) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa*. Arene-ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto.
- Centria-ammattikorkeakoulu 5.11.2020. Sosionomi. Viitattu 5.11.2020 osoitteesta <https://web.centria.fi/hakijalle/paivatoteutukset/sosionomi-amk>
- Centria-ammattikorkeakoulu 5.8.2020. Yhteisöpedagogi//Tomi Liuski. Viitattu 29.3.2021 osoitteesta <https://www.youtube.com/watch?v=Q485JX9FXLI>
- Danska-Honkala, Katja & Poteri, Martti 2011. Kohdennettu nuorisotyö sosiaalisen vahvistamisen kontekstissa. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) *Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä* (127-149). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Deci, Edward L. & Ryan, Richard M. 2002. *Handbook of Self-Determination Research*. Rochester USA, Woolbridge UK: the University of Rochester Press.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 29.4.2016. Sosionomi (AMK)-koulutuksesta valmistuneen osaamisvaatimukset eli kompetenssit. Viitattu 12.3.2021 osoitteesta <https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi/#5694b51c>
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 1.9.2021. Sosionomi. Viitattu 1.9.2021 osoitteesta <https://www.diak.fi/hakeminen/koulutukset/amk/sosionomi/#99af42d0>
- FINLEX. 21.8.1998. Perusopetuslaki. Viitattu 14.11.2020 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perusopetuslaki>
- Green Care Finland. 7.4.2021. Green Care. Viitattu 7.4.2021 osoitteesta <https://www.gcfinland.fi/green-care/>

- Herranen, Jatta & Määttä, Jukka 2009. Yhteisöpedagogi (AMK) omaa paikkaa etsimässä. Teoksessa Lind, Kimmo (toim.) *Mahdollisuuksien maailma: Näkökulmia yhteisöpedagogien (AMK) koulutukseen ja työhön* (59-77). Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2018. *Opetussuunnitelma 2018-2024*. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 3.9.2021. Yhteisöpedagogien ydinkompetenssit. Viitattu 3.9.2021 osoitteesta https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=920#Tutkintojen_vaativuustasot_ja_kompetenssit
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 3.9.2021. Yhteisöpedagogi(AMK). Viitattu 3.9.2021 osoitteesta <https://www.xamk.fi/koulutukset/yhteisopedagogi-amk/>
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, XAMK 1.9.2021. Sosionomi, päivätoteutus. Viitattu 1.9.2021 osoitteesta <https://opinto-opas.xamk.fi/index.php/fi/28/fi/127615/SOKT21SP/year/2021>
- Katajisto, Marjo 2009. Yhteisöpedagogina järjestötyössä. Teoksessa Lind, Kimmo (toim.) *Mahdollisuuksien maailma- Näkökulmia yhteisöpedagogien (AMK) koulutukseen ja työhön* (200-209). HUMAK-Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Kauhanen, Annika 2011. *Yhteisöllisen pedagogiikan ABC*. Humak.
- Kiilakoski, Tomi 2016. *Koulu on enemmän- Nuorisotyön ja koulun yhteistyön käytännöt, mahdollisuudet ja ongelmat*. Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto.
- Kiuru, Hanna 2017. Nuoren elämä suhteisena ja asiantuntijuuden tarve. Teoksessa T. Hoikkala & J. Kuivakangas, *Kenen nuorisotyö?-yhteisöpedagogiikan kentä ja mahdollisuudet* (305-314). Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Kiuru, Hanna 23.2.2018. Muuttuva lainsäädäntö ja sosiaalihuolto- kelpoisuusmääräyksistä. Haettu 23.2.2021 osoitteesta <https://www.humak.fi/blogit/muuttuva-lainsaadanto-ja-sosiaalihuolto-tehtavakohtaisista-kelpoisuusvaatimuksista/>

- Kuivakangas, Johanna 2009. Yhteisölliset sekatyömiehet valtaavat koulut. Teoksessa Lind, Kimmo (toim.) *Mahdollisuuksien maailma- Näkökulmia yhteisöpedagogien (AMK) koulutukseen ja työhön* (84-100). HUMAK-Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Kylmäkoski, Merja 2010. Yhteisöpedagogit (YAMK) yhteisöllisyyden tekijöinä. Teoksessa Kylmäkoski, Merja (toim.) *Avauksia yhteisöllisyyteen-Humanistisen ammattikorkeakoulun järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelmasta (YAMK) valmistuneiden mietteitä yhteisöllisyydestä* (8-12). Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Kylmäkoski, Merja & Viitanen, Reijo 2018. Järjestö- ja nuorisotyö- yhdessä vai erikseen? Yhteisöpedagogikoulutus muutoksen pyörteissä. Teoksessa H. Kiuru & A. Lindholm, *Yhdessä tehden- 20-vuotiaan Humanistisen ammattikorkeakoulun tarina* (66-70). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Laitinen, Hanna 2.3.2020. Järjestöammattilainen yhteisöpedagogi (YAMK)-koulutuksessa. Viitattu 4.9.2021 osoitteesta <https://www.humak.fi/blogit/jarjestoammattilainen-yhteisopedagogi-yamk-koulutuksessa/>
- Lehtonen, Kai & Röksä, Jarmo 8.11.2017. Seikkailukasvatus ohjaamisen menetelmänä. Viitattu 16.11.2020 osoitteesta doi:<https://www.humak.fi/blogit/seikkailukasvatus-ohjaamisen-menetelmana/>
- Leppälä, Reetta & Virkkala, Sari 2017. Kirkollisuus yhteisöpedagogien työkenttää rikastuttamassa. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Kuivakangas, Johanna (toim.) *Kenen nuorisotyö?-yhteisöpedagogiikan kentät ja mahdollisuudet* (155-171). Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Liiten, Marjukka 6.4.2021. Psykologi: Koronakriisin torjunnassa on unohdettu ruohonjuuritaso eli ihmisten arki. Viitattu 15.6.2021 osoitteesta <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000007901431.html?share=223e8ae2f7aeddd35a3f2de1a13a3c2d>
- Lundbom, Pia. & Herranen, Jatta 2011. *Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä*. Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Luttinen, Helka 2.12.2020. *Uraseurantakysely -esitys*. Viitattu 4.2.2021

- Martela, Frank 2014. Onnellisuuksien psykologia. Teoksessa Uusitalo-Malmivaara, Lotta (toim.) *Positiivisen psykologian voima* (30-62). Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Mehtonen, Tuija 2011. Sosiaalisen vahvistaminen osaaminen. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) *Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä* (13-29). Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Mickelsson, Ritva 2019. Harnessing horses in social pedagogy : Equine-assisted social education in a school context ' , International Journal of Social Pedagogy , vol. 8(1) , no. 4 , ss. 1-8. <https://doi.org/10.14324/111.444.ijsp.2019.v8.x.003>
- Muurinen, Ossi 23.0.2020. Adventure and Outdoor Education, Yhteisöpedagogi (AMK) (210 op). Viitattu 16.11.2020 osoitteesta <https://www.humak.fi/uutiset/adventure-and-outdoor-education-yhteisopedagogi-amk-210-op/>
- Mäntynen-Hakem, Anita 2019. *Yhteisöpedaogi taipuu mihin vain- tapaus työyhteisön kehittäjäkoulutus*. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Määttä, Jukka 2018. Humanistisen ammattikorkeakoulun tarina. Teoksessa Kiuru, Hanna & Lindholm, Arto (toim.) *Yhdessä tehden- 20-vuotiaan Humanistisen ammattikorkeakoulun tarina* (19-30). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Nikoskinen, Elina 2008. *Humanistisesta ammattikorkeakoulusta työelämään- yhteisöpedagogien työelämään sijoittuminen, koulutuskokemukset ja jatko-opintosuunnitelmat*. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Nikoskinen, Elina 2010. *Yhteisöpedagogit työuraa rakentamassa- vuosina 2001-2004 valmistuneiden aika työelämässä*. Humak-Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Nivala, Elina 2007. Sosiaalipedagogiikka nuorten yhteiskunnallisen kasvun tukena. *Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vol. 8, (77-107)*.
- Nivala, Elina & Rynänen, Sanna 2013. Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia. Teoksessa Hämäläinen, Juha (toim.) *Sosiaalipedagoginen aikakauskirja vuosikirja 2013* (9-41).
- NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry. 2017. *Yhteisöpedagogien pätevyys lastensuojelun ja sosiaalihuollon tehtäviin*. NuoLi-Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry.

- Nuorisokeskus Piispala 3.4.2021. Luonto ja seikkailu. Viitattu 3.4.2021 osoitteesta <https://piispala.fi/aktiviteetit/>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 11.2.2021. Viitattu 30.6.2021 osoitteesta Sitouttava koulu yhteistyö: <https://minedu.fi/sitouttava-koulu yhteistyö>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 7.9.2021. Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön toimintamallin kehittäminen. Viitattu 7.9.2021 osoitteesta <https://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM021:00/2021>
- Opetushallitus 12.3.2021. Sosionomi (AMK). Viitattu 12.3.2021 osoitteesta <https://opintopolku.fi/app/#!/korkeakoulu/1.2.246.562.17.50576837855>
- Opetushallitus 26.3.2021. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laatiminen. Viitattu 26.3.2021 osoitteesta <https://www.opi.fi/fi/kehittaminen/tutkintokoulutukseen-valmentavan-koulutuksen-perusteiden-laatiminen>
- Opetushallitus 12.3.2021. Yhteisöpedagogi (AMK). Viitattu 12.3.2021 osoitteesta <https://opintopolku.fi/app/#!/korkeakoulu/1.2.246.562.17.89985031908>
- Opetushallitus 23.2.2021. Yhteisöpedagogi (AMK), järjestö ja nuorisotyö, monimuotototeutus. Viitattu 23.2.2021 osoitteesta <https://opintopolku.fi/app/#!/korkeakoulu/1.2.246.562.17.58507425575>
- Pietilä, Mika & Korpisaari, Jaakko & Poutanen, Amalia 13.11.2020. Akavan Erityisalat ja NUOLI: Yhteisöpedagogin tutkinto soveltuu moniin lastensuojelun tehtäviin. Viitattu 23.2.2021 osoitteesta <https://www.stinfo.fi/tiedote/akavan-erityisalat-ja-nuoli-yhteisopedagogin-tutkinto-soveltuu-moniin-lastensuojelun-tehtaviin?publisherId=3616&releaseId=69893807>
- Piirainen, Petteri 2013. *Yhteisöpedagogi (AMK) on pätevä myös lastensuojelun tehtäviin*. Helsinki: NUOLI- Nuoris- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry.
- Piispala 4.9.2021. Viitattu 4.9.2021 osoitteesta <https://piispala.fi/pienelainkoti-pihka/>
- Raatikainen, Panu 2005. Ihmistieteet- tiedettä vai tulkintaa? Teoksessa Meurman-Solin, Anneli & Pyysiäinen, Ilkka (toim.) *Ihmistieteet tänään* (ss. 0-24).

- Ranto, Anna-Leena 2010. Osallisuus yläkouluissa. Teoksessa M. Kylmäkoski, *Avauksia yhteisöllisyyteen-Humanistisen ammattikorkeakoulun järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelmasta (YAMK) valmistuneiden mietteitä yhteisöllisyydestä* (87-92). Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Rieki, Riitta 2009. Yhteisöpedagogit lastensuojelun työelämässä. Teoksessa Lind, Kimmo (toim.) *Mahdollisuuksien maailma - Näkökulmia yhteisöpedagogien (AMK) koulutukseen ja työhön* (167-173). Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Ristimäki, Tero 18.3.2019. Sosionomiksi kannattaa opiskella. Viitattu 27.3.2021 osoitteesta <http://www.arene.fi/blogi/sosionomiksi-kannattaa-opiskella/>
- Rothuizen, Jan Jaap & Harbo, Lotte Junker 2017. Social Pedagogy: An Approach Without Fixed Recipes. *International Journal of Social Pedagogy* 2017, 6 (1).
- Ryttyläinen-Korhonen, Katri 4.4.2017. Valvira: Yhteisöpedagogi on pätevä työskentelemään lastensuojelussa. Viitattu 23.2.2021 osoitteesta <https://www.xamk.fi/tiedotteet/valvira-yhteisopedagogi-pateva-tyoskentelemaan-lastensuojelussa/>
- Salminen, Maiju 13.11.2020. Yhteisöpedagogien kelpoisuudesta lastensuojelun tehtäviin väitellään taas-Miksi? Viitattu 1.9.2021 osoitteesta https://www.akavanerityisalat.fi/uutishuone/blogi/yhteisopedagogien_kelpoisuudesta_lastensuojelun_tehtaviin_vaitellaan_tuas_-_miksi.18043.blog
- Seppälä, Henna-Riikka 2011. Vahvistavat verkostot: Näkökulmia järjestöjen kehittämiseen ja vaikutusten arviointiin. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) *Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä*. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Siekinen, Emma Hentriikka 2012. Yhteisöllinen pedagogiikka koulussa. Teoksessa J. Kuivakangas, *Yhteisöpedagogiikan uudet avaukset* (23-33). Humanistinen ammattikorkeakoulu-HUMAK.
- Skinner, Ellen & Edge, Kathleen 2002. Self-Determination, Coping, and Development. Teoksessa Deci, Edward. L. & Richard. M. Ryan (toim.) *Handbook of Self-Determination Research* (297-337). Rochester: the University of Rochester Press.

- Sormo, Kia 2017. Luonnon vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Teoksessa A. Makkonen & L. Ranta, *Hyvinvointia pitkin polkua-Liessaaren luonto- ja hyvinvointipolku* (15-17). Laurea-ammattikorkeakoulu.
- Sosiaalipedagoginen hevostoimintayhdistys ry. 8.4.2021. Sosiaalipedagoginen hevostoiminta SPHT. Viitattu 8.4.2021 osoitteesta <https://www.hevostoiminta.net/>
- Suomen Nuorisokeskusyhdistys ry. 4.9.2021. Mitä seikkailukasvatus tarkoittaa? Viitattu 4.9.2021 osoitteesta <https://www.snk.fi/seikkailukasvatus/menetelma/>
- Taanila, Aki 2012. Akin menetelmäblogi. Viitattu 23.3.2021 osoitteesta <https://tilastoapu.wordpress.com/analysointiosaaminen-kurssimateriaali/>
- Taanila, Aki. 26.9.2020. Akin menetelmäblogi. Viitattu 27.3.2021 osoitteesta <https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/08/>
- Tervo, Elli 3.3.2021. Viisi asiaa, jotka korona muutti pitäksi aikaa nuorten elämässä-Suomessa on nyt uusia "laman lapsia". Viitattu 1.7.2021 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-11816482>
- toissa.fi. 3.9.2021. Yhteisöpedagogi(AMK)-Mihin valmistuneet ovat sijoittuneet? Viitattu 3.9.2021 osoitteesta <https://toissa.fi/sijoittuminen-tyoelamaan/show/yhteisopedagogi-amk>
- Viinamäki, Leena & Juujärvi, Soile & Kinos, Sirppa. & Rosengren, Åsa 2018. *Sosionomi (ylempi AMKA)-tutkinnon suorittaneiden paikka ja osaaminen muuttuvilla työmarkkinoilla*. Laurea-ammattikorkeakoulu.
- Virkkala, Sari 2020. *Yhteisöpedagogiksi tulemisen tarinat- Narratiivinen tutkimus pedagogisen osaamisen ja ammatillisen identiteetin rakentumisesta yhteisöpedagogiopintojen aikana*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Vuorikoski, Kukka-Maaria 2020. Polkuja: valmistuneiden yhteisöpedagogien työllistyminen. Teoksessa Tamminen Niila (toim.) *Polkuja Humakin koulutuksesta työelämään* (19-28). Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Väisänen, Mira & Määttä, Jukka 2015. *Moninaisille kentille- yhteisöpedagogien työelämään sijoittuminen, koulutuskokemukset ja jatko-opintosuunnitelmat*. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Xamk- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 5.9.2018. Yhteisöpedagogi (AMK), Xamk.
Viitattu 29.3.2021 osoitteesta <https://www.youtube.com/watch?v=aBjIys5lcgA>

9 LIITTEET

Yhteisöpedagogeja koskeva kysely

1. Oletko ennen kuullut Humanistisesta ammattikorkeakoulusta, Humakista?
 1. Olen kuullut
 2. En ole kuullut.

2. Missä Humakin kampukset sijaitsevat? (useita vastauksia)
 1. Helsingissä, Turussa, Oulussa ja Vaasassa
 2. Helsingissä, Turussa, Tampereella, Jyväskylässä ja Mikkelissä
 3. Helsingissä, Kauniaisissa, Tampereella, Jyväskylässä ja Mikkelissä
 4. Nurmijärvellä, Kauniaisissa, Turussa, Kuopiossa ja Jyväskylässä

3. Oletko kuullut yhteisöpedagogin koulutuksesta?
 1. Olen kuullut
 2. En ole kuullut.

4. Tunnetko henkilöitä, joilla on yhteisöpedagogin koulutus tai opiskelevat yhteisöpedagogiksi?
 1. Kyllä tunnen.
 2. En tunne.

5. Mitä eroa on yhteisöpedagogilla ja sosionomilla? (avoin kysymys)?

6. Millaisia ominaisuuksia yhteisöpedagogeilta edellytetään? (avoin kysymys)

7. Millaisiin tehtäviin yhteisöpedagogit sijoittuvat? (avoin kysymys)

--

Vastaajan taustatiedot

Tausta 1. Mikä on sukupuolenne?

1. mies
2. nainen
3. muu
4. en halua kertoa

Tausta 2. Mihin ikäryhmään kuulutte?

1. 16–25
2. 26–35
3. 36–45
4. 46–55
5. 56–65
6. 65 - ...

Tausta 3. Mikä on ammatillinen koulutuksenne (korkein suorittamanne koulutusaste)?

1. Ei ammattikoulutusta
2. Ammattikurssi tai vastaava (alle 6 kk)
3. Ammattikurssi tai vastaava (6 kk-2 vuotta)
4. Alempi keskiasteen ammattitutkinto (esim. ammatti- tai kauppakoulu)
5. Ylempi keskiasteen ammattitutkinto (esim. sairaanhoito- tai kauppaopisto, teknillinen opisto)
6. Ammattikorkeakoulu (esim. tradenomi, insinööri)
7. Alempi korkea-aste (esim. hum. kand.)
8. Ylempi korkea-aste (esim. maisteri, ekonomi, diplomi-insinööri)
9. Tutkijakoulutus (liseniaatti, tohtori)

Tausta 4. Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne (Vain yksi rengastus)

1. Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
2. Ylempi toimihenkilö
3. Alempi toimihenkilö
4. Työntekijä
5. Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
6. Maatalousyrittäjä
7. Opiskelija
8. Eläkeläinen
9. Kotiäiti tai koti-isä
10. Työtön
11. Muu

Tausta 5. Onko työnantajanne valtio, kunta, valtionyritys vai yksityinen? (Jos ette ole työssä, vastatkaa viimeisimmän työsuhteen mukaan.)

1. Valtio
2. Kunta tai kuntainliitto
3. Julkinen yritys
4. Yksityinen (tai oma) yritys
5. Muu työnantaja
6. En osaa sanoa